

ZAPISNIK

**IV. seje Mestnega ljudskega odbora glavnega
mesta Ljubljane,**

ki je bila v ponedeljek, dne 7. julija 1952
od 17. do 22. ure v sejni dvorani MLO,
Ljubljana, Mestni trg št. 1

Z a p i s n i k

IV. redne seje Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana, ki je bila v pondeljek, dne 7. julija od 17. do 22. ure v sejni dvorani MLO, Ljubljana, Mestni trg št. 1.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka začne sejo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana, ki je bila sklicana po 51. členu splošnega zakona o ljudskih odborih. Zapisnik seje vodi ljudski odbornik Pogačar Niko.

Na predlog Repič Ivanke izvolijo odborniki za overitelja zapisnika tovarišico ing. Letonja Emilijo in Vrhovca Stane-ta.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora ugotovi sklepčnost seje, ker je od 137 izvoljenih ljudskih odbornikov na seji navzočih 93, od 44 odsotnih še ni poslalo opravičila 11 odbornikov.

Odsotni so bili: Bajuk Stana, dr. Benigar Jože, Borštnik Franc, dr. Debevc Franc, Dečman Vinko, Demšar Antonija, Erjavec Janez, ing. Jakopič Vekoslav, Jurančič Janko, Jurca Branka, Kališnik Janez, Klavžar Alojzij, Kopitar Jože, Koračin Jože, Kraigher Uroš, Kreačič Ivan, Krese Leopold, Krivic Vladimir, Kušar Karel, Kutin Franc, Majer Boris, Maležič Matija, Martinc Pavel, Naglič Stane, Ocepek Lojze, Prešern Mirko, Rakar Iva, Repinc Ivan, Sever Stane, Letnar Anton, Slapničar Jože, Smole Janko, ing. Stare Osto-j, Stepišnik Vida, Stopar Viktor, Terglav Mirko, Trtnik Lojze, Valič Viktor, Vonta Jože, Vojska Danilo, dr. Vatovec Franc, Verščaj-Holy Zima, Zlatnar Peter, Zupet Avgust.

Ljudski odbornik Pogačar Niko prečita zapisnik III. redne seje Mestnega ljudskega odbora, katerega ljudski odborniki odobre.

Predsednik predlaga naslednji

d n e v n i r e d :

1. Poročilo svetov o izvajanju sklepov in predlogov, sprejetih na prejšnjih sejah MLO.

2. Poročilo o nekaterih vprašanjih s področja kmetijstva (zatiranje koloradskega hrošča, škoda po toči, stanje ekonomij, reorganizacija združništva).

3. Sprejem odloka o obveznem zatiranju kolorad-

skega hrošča.

na.

4. Poročilo o osnovah regulacijskega načrta mesta Ljubljana.
5. Reorganizacija pekarn.
6. Sprejem nekaterih odločb.
7. Sklepanje o personalnih vprašanjih.

Soglasno sprejeto!

1. POROČILO SVETOV O IZVAJANJU SKLEPOV IN PREDLOGOV, SPREJETIH NA PREJŠNJIH SEJAH MLO.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora pozove predsednike svetov, da poročajo o izvajanju sklepov in predlogov, sprejetih na prejšnjih sejah MLO.

Prvi se javi

ing. Topina Marijan, predsednik sveta za komunalne zadeve:
Tovariši, tovarišice, ljudski odborniki!

Kot veste, je vlada FLRJ dala 1 milijardo dinarjev naši republiki za pomoč pri škodi, ki je nastala zaradi izrednih snežnih razmer v letošnjem letu. Najbolj prizadet zaradi snežnih padavin je bil tolminski okraj. Temu okraju je priskočilo na pomoč vse prebivalstvo Slovenije kakor tudi druge republike. Zato za tolminski okraj ni bil izdan denar iz sklada 1 milijarde pomoči, saj so v akciji za pomoč Tolminci dobili 180.000.000 dinarjev. Tako se je 1 milijarda dinarjev pomoči razdelila za kritje škode v ostalih krajih Slovenije in iz tega sklada je prejel Mestni ljudski odbor Ljubljana 110.000.000 dinarjev, kar je več kot desetina vse podpore zvezne vlade. Ta vsota je bila razdeljena takole: za ustanove in podjetja MLO v Ljubljani 3.345.000, za republiške ustanove in zavode 3.354.000, za fizkulturna društva 1.200.000, za objekte družbenih organizacij 1.400.000, za združni sklad 1.500.000 in za tiskarno ljudske pravice 200.000 dinarjev. Za samo čiščenje snega je imel Mestni ljudski odbor 16.000.000 din stroškov. Zaradi mobilizacije delovne sile pri čiščenju snega je bilo dogovorjeno, da podjetja za ta čas zaposlitve svoje mobilizirane delovne sile ne bodo plačala akumulacije. Ta oprostitev od plačila akumulacije še ni odobrena in ko bo dosežena, bomo prihranili 6 milijonov dinarjev. Škoda je mnogo večja, kot znašajo skladi za pomoč. Na nepremičninah državnega sektorja je škoda za 175.000.000, družbenega in združnega sektorja 14.000.000, privatnega sektorja pa 44.000.000 dinarjev. Privatnemu sektorju smo nudili brezobrestno posojilo za popravila te škode. Vse škode je za 300.000.000 dinarjev, kritja pa le 110.000.000 dinarjev. Do sedaj je izkoriščenih 13 milijonov din kredita. Angažiranih pa je že 60 % od kredita 110.000.000

dinarjev.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da poročilo v razpravo.

Sitar Franc:

Želel bi pojasnilo, ali je v pomoči prizadetim mestnim podjetjem predvidena pomoč tudi za mestna podjetja, ki so izven Ljubljane. V mislih imam naše kmetijsko posestvo na Pšati, kjer je bilo na 800 000 dinarjev škode zaradi snega. Te škode nismo vstavili med škodo mesta Ljubljane, ker smo mislili, da bo to storil okraj Ljubljana okolica. Videti je, da okraj Ljubljana okolica tega ni storil in tako ni škoda zabeležena niti v Ljubljani niti v okolici. Zanima me, kakšne so še možnosti, da dobi omenjeno naše posestvo pomoč.

Ing. Tepina Marijan: Te možnosti so tri. Razdeljena so šele sredstva prve tranše in sicer ljudskim odborom, ni pa še razdeljena pomoč republiškim in zveznim podjetjem, za katera je predvidena druga tranša. Lahko bi si prizadevali, da bi dobili sredstva iz tega dela pomoči ali pa iz kvote, ki je bila odobrena okraju Ljubljana okolica. Če tega ne bi dosegli, bi bilo treba razdelitev znova pregledati in najti primerno vsoto tudi za kmetijsko posestvo Pšata.

Drnovšek Viktor: Ob snežni akciji je bila delovna sila mobilizirana tako iz državnih podjetij in ustanov kot iz privatnih podjetij. Vprašal bi, kako bodo privatna podjetja obračunala izdatke za delovno silo, ki so jo morala med tem časom plačati, medtem ko ljudje v obratih niso delali.

Ing. Tepina Marijan: Privatna podjetja morajo najeti kredit. Če bi začeli deliti sredstva najprej privatnikom, jih ne bi delili najslabšim v gnotnem pogledu, saj vemo, da imajo privatni obrtniki še sredstva; razen tega pa imajo na razpolago tudi brezobrestni kredit. Za državna podjetja je bilo določeno z Ministrstvom za finance, da bodo te dajatve obračunali ob bilancah, če bodo podjetja kazala izgubo.

Drnovšek Viktor: Odgovor me povsem ne zadovoljuje. Krojaški mojster je imel n.pr. zaposlene tri pomočnike, od katerih so bili vsi trije mobilizirani v snežni akciji. Plačati jih je moral, delali pa niso.

Ing. Tepina Marijan: Ljudje so bili za snežno akcijo mobilizirani.

Predsednik preide na naslednje poročilo in sicer na poročilo komisije, ki je morala pregledati probleme pionirske železnice.

Poroča Vrhunc Viljem:

Komisija za proučitev stvarnega stanja pionirske železnice se je v svojem delu prvenstveno omejila na dve izhodiščni točki, kot je bilo že govora na predzadnjem zasedanju MLO Ljubljana, ker sta bila stavljeni v glavnem dva predloga in sicer:

da je treba sedaj obstoječi pionirski železnici odrediti stvarni začetek in konec proge in drugič,

da se opusti pionirska železnica in demontirajo obstoječe naprave.

Praden pa bi prišel k samemu poročilu, moram ugotoviti, da predsednik te komisije tov. Novak ni prisestvoval kljub povabilu, da si bi lahko s svojo prisotnostjo prispeval za realnejše ugotovitev.

Ker pa komisija ni bila v stanju ugotoviti nadaljnjega namena pionirske železnice, t.j. ali bo pionirska železnica služila sama sebi, ali za širšo idejno in telesno krepitev naših pionirjev in mladine, ali za izkoriščanje pionirske železnice za gospodarske namene, daje komisija v obravnavo prve predloge, ker s svojim delom še nadaljuje.

1.) Vsako investiranje za ureditev pionirske železnice v Ljubljani brez prave politično gospodarske perspektive ne bi bilo v interesu našega razvoja. Zato je komisija mnenja, če se MLO Ljubljana odloči za dokončno ureditev pionirske železnice, da se mora najprej odrediti pionirski železnici stvarni začetek in konec. To se pravi, potrebno je podaljšati pionirsko železnico od sedanje postaje TV 15 do Tivolija in od postaje Trnovski gozd do Podutika, kar znaša nekako 3 km podaljška proge. Trasiranje in izdelava preračuna za ta podaljšek je v teku. To delo vodi ing. Čotar Rado, načelnik gradbenega oddelka OŽ Ljubljana, v sodelovanju s pritojnim inštitutom ljubljanske univerze.

2.) Da bi pionirska železnica služila svojemu namenu, t.j. vsestranskemu kulturnemu in fizikalnemu izživljanju in razvoju ljudske tehnike naših pionirjev, mladine in odraslih, je treba vzporedno s priključkom in obnovo pionirske železnice misliti na gradnjo fizikalnega parka, zgraditev pionirskih igrišč in naselij, lutkevno gledališče, kopalnišče, drsališče itd. Ravno tako je potrebna ureditev otroških restavracij kot tudi splošnega gostinstva za krepitev lokalnega turizma, kar bi vse skupaj prispevalo finančna sredstva za kritje objektivne pasive pionirske železnice. Graditev fizikalnega parka, gostinskih obratov itd. ni stvar samo naše komisije, ampak

je potrebna o tem širša diskusija na pristojnih terenih, ker je po našem mnenju predvsem njihova naloga in v njihovem interesu, da se čim bolj poživi kulturno in fizkulturno življenje na teh terenih. Zato naša komisija ni še izbrala potrebnih podatkov za stvarni proračun omenjenih objektov in športnih igrišč.

3.) Nadalje je komisija ugotovila, da je potrebno takoj začeti z obnovo in dograditvijo postavljenih zgradb in stanovanj, ker bi se z naselitvijo stanovalcev preprečile tatvine in razbijanje družbene lastnine. Do tega časa pa naj bi Svet za notranje zadeve MLO Ljubljana pokrenil potrebne ukrepe za preprečitev tatvin, ki so dnevni pojav na pionirski železnici.

Končno je potrebno, da se takoj napravijo načrti za gradnje postajnih stanovanj in sanitarnih naprav in za preureditev neizkoriščenih postajnih prostorov postaje TV 15 za kulturne in fizkulturne potrebe pionirjev in bližnjega terena, ker ta predel mesta nima potrebnih prostorov.

Za vsa naštetá investicijska in vzdrževalna dela je v proračunu za 11. polletje 1952 že predvidena detajlna vsota v znesku 7 milijonov dinarjev, ki pa še ni na razpolago upravi pionirske železnice za njene potrebe. Treba je tudi odrediti potrebno število delavcev za delo pri vzdrževanju proge itd. Za leto 1953 je potrebno okroglo 5 in pol milijonov din za samo vzdrževanje pionirske železnice. Vsota, katera je potrebna za zgraditev nadaljnje proge in za fizkulturne objekte, gostišča itd., bo predložena na prihodnjem zasedanju MLO.

Novák Franjo: Na zadnji seji sem se zavzemal proti temu, da bi vlagali denar za pionirsko železnico in do danes se moje mnenje ni izpremenilo. Glede povabila na sejo komisije za proučitev koristnosti pionirske železnice moram povedati, da sem dobil dve povabili. Prvo je bilo obvestilo, da bo sklicana komisija, ki jo bo sklical tovariš Ribičič. To je bilo obvestilo z dne 14. junija, 23. junija pa je bilo datirano vabilo za sejo komisije, ki je bila sklicana za 24. junij ob 17. uri. To vabilo sem prejel 25. junija dopoldne in sem se takoj po prejemu vabila oglasil na Mestnem komiteju. Na tretje sejo pa niti nisem bil vabljen.

Ugotovitve komisije so precej površne in v poročilu ni navedeno, koliko sredstev bi bilo potrebnih za pionirsko železnico, da bi ta služila namenu. Komisija bi morala tudi ugotoviti, katera sredstva so na razpolago za vzdrževanje in nadaljšanje proge, saj je sicer brez smisla, da bi karkoli pečeli pri pionirski železnici. Ureditev raznih zabavnih prostorov se mi zdi zelo proble-

matična, če pomislimo, da bi šle samo za 3 km proge precej milijenov.

Vrhunc Viljem: Menim, da je komisija glavno nakazala ter podarila, da je 7 milijonov na razpelo za vzdrževanje in druga dela pri pionirski železnici. Drugo pa je, da je treba perspektivno gledati v leto 1953, ko bo mogoče opraviti še druga dela. Res je pri nas demokracija, toda tovariš, ki kritikuje pionirsko železnico in dele komisije, bi se moral udeležiti seje.

Vrhevec Stane: Izjavljam se proti podiranju pionirske železnice, ker preti temu govore gospedarski in politični momenti. Iz političnih razlogov bi bile škodljive steriti kaj takega, saj vemo, da je to proge gradilo s presteveljnim delom 5 000 mladincev. Ne more nam biti vseeno, ali bodo reakcionarni elementi goverili, da so sadevi presteveljnega dela nični. Zato menim, da bi letes napravili vsaj kilometer proge naprej, drugo leto pa bi dele nadaljevali.

Šubic Miran: Iz perečila tovariša Vrhunca ljudski odborniki nismo pridobili ničesar, kajti o tem, o čemer je danes poročal tovariš Vrhunc, je bilo govora že na seji in o tem smo tudi že razpravljali. Zato se mi zdi, da je dele komisije pelovičarsko, saj komisija ni napravila zaključka, kolike bi bile n.pr. potrebne za čuvanje pionirske proge. V perečilu je bilo omenjenih 7 milijonov dinarjev, kar pa smo že slišali na seji, na kateri smo sprejeli preračun MLO. V perečilu se bila omenjena zabavišča, ni pa bile omenjene, kolike denarja bi bilo potrebno zanje. Danes ni mogoče sklepati, če komisija svojega dela ni opravila.

Rudolf Anica: Stanujem na terenu blizu pionirske železnice. Na vseh sestankih obravnava je volilci pionirske železnice, katera v resnici propada. Najbolj važne bi bilo res izgotoviti stanovanja na postajah. Zele nujna bi bila tudi popravila in preprečitev tatvin.

Ing. Topina Marijan: Komisija je v resnici sestavila nepopolne poročile, ki je še posebej videti take zaradi tega, ker ni navedla števil. Kalkulacije, kot bi si jih želeli, je le težko napraviti, a že napravljene meraje biti le predvidevane. 'akih kalkulacij komisija, ki se sestane enkrat na teden, ne more napraviti.

Sam sem mnenja, da je vsa nesreča pionirske železnice v njeni lokaciji, ki ne povzroča stalne frekvence; zato je tako frekvence zelo težko umetno vzdrževati. Četudi bi usposobili pionirsko železnico, ne bo nikoli aktivna in je bo moral pomagati vzdrževati Mestni ljudski odbor. Končno besede o tem, kaj bi dosegli s podaljšanjem

prøge in z njeno usposobitvijo, je teŹke reči in taka komisija tega ni mogla napraviti, kakor tudi ne dokončne predvideti, kakšne posledice bi imele podaljšanje prøge na frekvence in cene voŹnje. Vprašanje je le, ali Źeleznice usposobimo ali opustimo, če nameravamo z delom nadaljevati, bi bilo treba zadolŹiti usluŹbenca oddelka za komunalne zadeve in gradnje, da napravijo kalkulacijo.

Avšič Jaka

Iz diskusije tovarišev ljudskih odborikov povzamem sledeče naloge:

V letošnjem preračunu smo za vzdrževanje pionirske Źeleznice predvideli 7 milijonov dinarjev. Svet za komunalne in gradbene zadeve bi moral napraviti predračun za uporabo teh 7 milijonov dinarjev, razen tega pa navesti, kolike dredstev je potrebnih za rekonstrukcijo Źeleznice in kolike za vzdrževanje. Komisija naj bi delovala še dalje in določila, kaj bi bilo treba graditi prihodnje leto oziroma kaj bi spleh gradili in ali bi ostali pri sedanjem obsegu Źeleznice. Če ponovim oziroma opredelim izrečene predloge, so naloge sveta za komunalno in gradnje naslednje:

1. Svet za komunalne zadeve in gradnje pregleda in odobri predračun del na pionirski Źeleznici, ki so potrebna za obratovanje te Źeleznice do konca tega leta, in nadzoruje izvedbo del in obratovanje Źeleznice s tehnične in upravne strani. Svet za prosveto nadzoruje vzgojno prosvetno plač.

2. Komisija za pregled pionirske Źeleznice naj v vsestransko obdelanem referatu nakaŹe, kako bi se pionirska Źeleznica razvijala v bliŹnji in dalnji bodočnosti in kakšni pogoji obstoje za to. Tu je treba obdelati posebno gospodarsko finančne pogoje z vidika, da bi imele mesto v bodoče čim manj ali nikakih proračunskih izdatkov.

Podpredsednik Mestnega ljudskega odbora Gorjanc JoŹe pripominja, da bi ob porabi v letošnjem letu predvidenih 7 milijonov dinarjev za pionirsko Źeleznico morali preprečiti tatvine, ki so se doslej dogajale.

K temu pripominja predsednik Mestnega ljudskega odbora, da je pionirsko Źeleznico Źele zadnji mesec prevzel Mestni ljudski odbor od JDŹ ter je tam nastavil tudi upravnika. Zato je mogoče pričakovati, da bo ljudska imovina na pionirski Źeleznici zaščitena. Ta upravnik je neposredno odgovoren Svetu za komunalne zadeve in gradnje MLO, ki pa je dolŹan nadzorovati njegovo delo.

Ljudski odbornik Novak Franjo pripominja, naj bi

se komisija za pregled pionirske železnice ni omejila le na eno novo nalogo, temveč naj bi tudi ostale naloge glede te železnice, ki so bile prvotno določene, proučila skupaj s Svetom za komunalne zadeve in gradnje z vseh vidikov.

Namesto odsotnega predsednika Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO o problemih tega sveta poroča z dovoljenjem predsednika Mestnega ljudskega odbora ljudski odbornik dr. R a v n i k a r Tone:

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko je sklenil pregledati, koliko bi lahko republiška sredstva pomagala našemu proračunu zdravstvenih ustanov z ozirom na to, da imamo v Ljubljani več mestnih zdravstvenih ustanov, ki po važnosti presegajo okvir mesta in se jih poslužujejo državljani tudi iz ostalih delov republike.

Pri tej točki poroča tale:

Primanjkljaj za tovrstne ustanove v Ljubljani znaša 20 milijonov dinarjev, in sicer za Dečji dom 9 milijonov (pravilneje ga je treba imenovati Mestna bolnišnica za dojenčke, katera bo služila le 40 % prebivalcem Ljubljane, ostalo pa prebivalcem od drugod). Druga taka ustanova je Poliklinika, ki ob službi specialistov zdravnikov služi vsem prebivalcem južno od Save in iz Primorske in je torej tudi ustanova, ki presega okvir mesta Ljubljane s 5 milijoni din primanjkljaja. V tej ustanovi je nastal primanjkljaj zato, ker je v proračunu te ustanove predvideno za zdravila in razkužila v samih ambulantah 2,5 milijona dinarjev in se je predvidevalo, da bo tudi letos potrebna zdravila plačevalo socialno zavarovanje. Nepričakovano pa je bilo javljeno, da morajo biti zdravila, razkužila in obvezila ambulante plačana iz mestnega proračuna. Poliklinika je takoj obvestila Poverjenišтво za finance MLO, da je treba za ta izdatek predvideti 10 milijonov dinarjev. Pri obstoječem proračunu Mestnega ljudskega odbora pa je zaradi znanih težav, ki jih ima Ljubljana, ostalo v proračunu za te izdatke le 2,5 milijona dinarjev, kot je bilo predvideno. Ta vsota je bila porabljena že v prvi polovici leta. Postavke 10 milijonov smo znižali, kolike je bilo največ mogoče, in sicer na 7,5 milijona, vendar vsem potrebam ne moremo zadostiti z 2,5 milijona. Abonenti zdravstvenih menz bodo v drugi polovici leta prispevali za hrano 6 milijonov dinarjev, pri čemer pa bomo še vedno imeli primanjkljaja 5 800 000 dinarjev, zaradi česar bodo morali menze ali ukiniti svoje poslovanje ali pa bo treba ta deficit pokriti iz drugih virov.

Za omenjenih 20 milijonov dinarjev smo prosili Ministrstvo za finance LR Slovenije. Tam so nam pojasnili, da so v podobni situaciji, kot je naš svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko, tudi ostali

sveti in tudi republiški svet. Zato smo se dogovorili, da bo republiški svet istočasno, ko je zaprosil za svoj dodatni proračun v znesku 180 milijonov dinarjev, zaprosil tudi za naših 20 milijonov dinarjev. Zagotovili so nas, da bodo to upoštevali in s tem bi bila proračunska kriza rešena. Več kot to v tem času ni bilo mogoče napraviti.

A v š i č Jaka

Zbrali smo nekaj zaključnih števil o delovanju našega finančnega aparata. Zato podajam kratko poročilo o ostvarjenih proračunskih dohodkih in izdatkih za prvo polletje.

Do sedaj je bilo zbranih skupno okrog 327 milijonov. V tem času pa smo izdali vse to in še okrog 20 milijonov iz dotacije po republiškem proračunu, ki znaša 57 milijonov. Pripomniti moram, da nimamo zbranih nobenih dohodkov, s katerimi bi lahko kreditirali še kakšne izdatke.

Če pogledamo dohodke v podrobnosti, vidimo, da smo dobili 7 % osnovnega in dopolnilnega družbenega prispevka (stopnja akumulacije je v nekaterih podjetjih znižana in ni ostala taka, kot je bila predvidena).

Proračunski dohodki so do 30. VI. 1952 realizirani približno v sledeči višini:

1. 7 % osnovnega in dopolnilnega družbenega prispevka je 200 milijonov, t.j. 30,5 %;
2. nepredvideni dohodki 13 milijonov;
3. dohodnina od kmetijstva 12 milijonov (50 %);
4. dohodnina od zadrug 700 000 (27%);
5. dohodnina od obrtniških gospodarstev 23 milijonov (50,6%);
6. dohodnina od ostalih poklicev 6 milijonov (22 %);
7. Takse 29 milijonov (54 %);
8. prispevek višjega proračuna 20 milijonov (34 %);
9. dohodki uradov 9 milijonov;
10. ostali dohodki 5 milijonov;
11. mestne pristojbine 10 milijonov 500 000 din.

Skupaj je dohodnine 327 milijonov din.

Do 20. VI. 1952 smo iz te dohodnine za potrebe izdatkov po proračunu izčrpali skupaj 286 609 000 din, danes pa nimamo v banki razpoložljivega kredita za izdatke.

Dohodnina priteka nekaj počasneje tudi zato, ker je v nekaterih tovarnah zmanjšana akumulacija in s tem tudi naš dohodek. Potrebno je, da se prične varčevati na vseh področjih in naj bi zato komisija, ki ima to nalogo, pospešila delo in predlagala potrebne ukrepe.

Iz tega sledi, da bomo morali še nekje dobiti dohodek, da

bomo lahko krili proračun. Uvesti bomo morali še večje varčevanje in dobiti presežke. Dohodnine od kmetov smo dobili 12 milijonov, od za drug 700 000, od obrtnikov 50 %, od ostalega premoženja 22,8 %, pri taksah 24 %, od davka na dediščine in darila 48 %, razni nepredvideni dohodki 20 %, iz preteklega leta pa 11 %. Tako je bilo vseh dohodkov 325 milijonov.

Izdatkov pa je imelo tajništvo 155 milijonov, s čimer so uradno vse investicije že angažirane. Svet za gospodarstvo je imel izdatkov 1 828 000, svet za notranje zadeve 13 milijonov, svet za prosveto 74 milijonov, svet za ljudsko zdravstvo 62 516 000 din. Na razpolago pa so še točnejši podatki. Uslužbenci našega odbora morajo uvesti čim večje varčevanje in izdana bo okrožnica, kako naj se izvaja angažiranje kreditov, kontrola in obračunavanje.

Poročam še, da smo imeli že zbere volilcev. Doslej smo dobili le 10 zapisnikov o zborih volilcev, zato morajo ljudski odborniki z zbori volilcev pohiteti.

2. POROČILO O NEKATERIH VPRAŠANJH IZ KMETIJSTVA

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki!

Na IX. rednem zasedanju 24. januarju letošnjega leta smo govorili o socialističnem sektorju kmetijstva in o splošnih kmetijskih problemih na področju mesta Ljubljana. Zato mi dovolite, da se na današnji seji omejim zgolj na probleme, kateri na omenjenem zasedanju niso bili tako aktualni, za katere je pa danes nujno, da o njih spregovorimo nekaj več.

I.

Ljubljana kot glavno mesto Ljudske republike Slovenije ima poleg izrazitosti mesta, v katerem je upravni center, svoje značilnosti tudi v tem, da je mesto dokaj obširno in se pri tem zajeda v izrazito kmetijske površine, katere predstavljajo za Ljubljano močan rezervoar, iz katerega lahko črpa dosti tega, kar dnevno potrebuje za svoje življenje. Same klimatske razmere kakor tudi geološka sestava zemlje nam to omogoča v veliki meri, izvzemši južni predel mesta, t.j. Ljubljansko barje, o katerem je bilo govora na IX. zasedanju Mestnega ljudskega odbora. To vprašanje se je začelo reševati dovolj energično, tako da bomo po vsej priliki v kratkem času nadomestili to, kar smo zamudili. Vsota 40 milijonov dinarjev, katera je predvidena v letošnjem proračunu, nam bo omogočila izdelavo zatvornic pri cukrarni in tako v veliki meri pripomogla pri normalizaciji stanja na barju. Občni zbor "Vodne skupnosti za melioracije Ljubljanskega barja", ki je bil konec maja letošnjega leta, je postavil široke

temelje, na katerih so angažirani vsi prebivalci Ljubljanskega barja, kar nam daje polno jamstvo, da bo ta akcija v celoti uspela in da bomo v kratkem času tudi na tem predelu usposobili zemljo za poljedelske, sčasoma pa tudi vrtno kulture. Pri tem delu je seveda poleg ostalih faktorjev zainteresirano tudi mesto samo ter je v ta namen v mestnem proračunu zagotovljena vsota dva in pol milijona dinarjev.

II.

Z na novo priključenim teritorijem se je mesto raztegnilo na površino, ki meri nad 204 km² in od katere je izrazito kmetijskih površin 14 518 ha. Te predstavljajo za mesto Ljubljana ogromen kapital, katerega moramo tako naložiti, da se nam bo čim bolj obrestoval in nam bo čim dalje koristil.

V preteklosti smo s pomanjkljivo načrtnostjo premalo gledali na to, da očuvamo čim dalje časa izrazite kmetijske površine. Marsikje so na sredi polja zrastle posamezna poslopja, ki nas bodo pri delu, posebno pri strojni obdelavi, močno ovirala. Zato mislim, da nas morata pri reševanju tega vprašanja v glavnem voditi dva momenta.

1. Očuvati moramo čim dalje izrazite kmetijske površine in zato usmeriti nadaljnje širjenje in graditev mesta na predele, kjer se mesto že razvija, kjer obstoje komunalne naprave, ceste, vodovod, kanalizacija itd.

2. Na obstoječih površinah moramo doseči čim večjo donosnost in preiti na racionalnejšo in boljšo obdelavo. Posamezni primeri nam kažejo, da absolutni pogoji za to obstoje, da je pa vse odvisno od dobre organizacije dela, katera bo omogočila racionalno izkoriščanje razpoložljivih kapacitet.

Kadar nam bodo znane površine, katere bi vsaj za neko bližnjo perspektivo ostale kot kmetijske površine, bomo lažje dosegli neko gospodarsko smotrnost tudi v sami kmetijski proizvodnji.

Kmetje se prav dobro zavedajo, da bo potrebno tudi v kmetijstvu sprejeti napredne metode, katere nam znanost nudi, in da bodo zato nujni posegi, ki bodo omogočili povečanje proizvodnje kakor tudi zmanjšanje proizvodnih stroškov. Zaradi primitivnosti, ki obstoji v kmetijski proizvodnji tudi na področju mesta, so proizvodni stroški izredno visoki, tako da v tem pogledu ne moremo najti primerjave celo z gospodarsko zaostalimi državami. Konzervativnost, ki je lastna tudi našemu mestnemu kmetu, je marsikaterikrat vzrok, da se naprednih idej oprimejo šele takrat, ko uvidijo, da imajo slednjič dejanske koristi le oni sami.

V zadnjem času smo tudi na področju mesta pričeli z reorganizacijo zadrugištva, da postavimo tako obliko, ki bo omogočila povezovanje vsega kmetijstva v tiste panoge, ki so njemu samemu najbolj v prid in so zato njemu samemu najbližje.

Gospodarska nujnost, kakor cene na tržiščih in razmeroma dobro založen trg, jim to še posebej narekuje, zlasti še zato, ker je sprostitev trga in ukinitve obvezne oddaje odstranila še tiste zapreke, ki so doslej vsaj delno preprečevale osnovne principe čim večje rentabilnosti, proizvajati čim več in zato čim ceneje. Tako bo proizvajalec s povečanjem življenjskega standarda dosegel svoj smoter.

Za vse to so potrebni pogoji, o katerih sem govoril v uvodu, namreč površine, katere bi bile sposobne sprejeti to, kar nam tehnika nudi, in pa zavest človeka, da je vse to namenjeno le njemu, t.j. kmetu, ki mu bo omogočiloboljšati proces dela kakor tudi znižati proizvodne stroške. Tam, kjer so si te principe usvojili, prav gotovo ne bodo šli na staro. V nekaterih zadrugah, kot n.pr. Vič, Zalog itd., je del kmetov že občutil, da je stari način proizvodnje nemogoč, kajti njim ni popolnoma vseeno, ali potrebujejo za obdelavo hektara žit 31 delovnih dni ali pa samo 18, kakor je to dosegla zadruga Vič šele na začetku svojega dela. Isto velja za ostalo proizvodnjo in višino proizvodnje, katero so v marsikateri zadrugi posamezne skupine povečale za 20 - 30 %. To nam dokazuje, da si napredne misli in metode počasi utirajo pot. Težje pa je seveda s preorientacijo kmeta v pogledu njegove miselnosti; ta ima še svoje posebnosti pri kmetu v mestu, katerega veže sto in sto navad, ki so prehajale iz roda v rod ter se globoko zasidrale v njegovo življenje. Zato je bilo prepričevanje večkrat brezplodno in težko in so šele konkretni zgledi imeli neke rezultate, za katere pa je bilo potrebno razmeroma dosti časa, da so jih kmeti sprejeli za svoje, vendar predstavljajo neko trajno vrednost. Čas mora pripjevati svoje tudi v pogledu globokih ekonomskih sprememb, ki jih bo zahtevalo kmetijstvo. Vse napredne ideje, katere nam je dala znanost, bo potrebno oplemenititi z naprednimi idejami socializma. Tako bomo dosegli skladnost, ki nam bo omogočila sprejeti to, kar so v organizacijskem in ekonomskem pogledu dosegle dežele, kjer je zadrugištvo postalo ekonomska nujnost v borbi za povečanje in pocenitev proizvodnje. Temu pa moramo dodati tudi resnične proizvodne odnose.

Umetne tvorbe, kakor so nastajale v Sovjetski zvezi, bodo morale same po sebi odpasti. Za vzdrževanje takega režima v kmetijstvu pri nas nimamo posebne kaste kakor tudi ne injekcij, da bi te umetne

tvorbe gojili in ohranjevali priživiljenju. Prav zato nas je pri reorganizaciji kmetijstva vodila edina misel, postaviti tako obliko, v katero bo mogoče vključiti vse kmete, in ustvariti tako organizacijo, katero bi kmetje sprejeli za svojo in po kateri bi bilo mogoče doseči to, kar je za družbo koristno, za samega kmeta pa gospodarska nujnost.

Do sedaj smo izvedli glavne priprave za reorganizacijo kmetijskih zadrug na vsem področju mesta in dosegli, da se večina kmetov vključuje v kmetijske zadruge. Te bi imele strojne, trgovinske, živinorejske in v nekaterih primerih tudi obdelovalne odseke. Zato mislimo, da bi postopno na povsem normalen način, upoštevajoč momente, o katerih sem preje govoril, postavili združništvo na zdrave, široke temelje. To nam daje polno jamstvo, da bomo tako krepili obdelovalne odseke, ki bodo kašipet, kako se lažje in boljše gospodarji. Zato bomo morali vzporedno pričeti reševati kompleks vprašanj, katera se do danes ostala nedotaknjena.

Iz vsega tega je jasno razvidno, da se graditve socializma na vasi ne mislimo in ne bomo odrekli ter da bomo še v bodoče stremeli za povečanjem ekonomskih pogojev, obenem pa s krepitvijo združne zavesti omogočili nadaljnjo in pravilno združno organizacijo.

O prvem vprašanju sem že govoril, t.j. na kakšen način bomo za neko dobo očuvali kmetijske površine.

Drugo vprašanje je, kako na reduciranih kmetijskih površinah doseči večjo intenzivnost. Pritem se istočasno nujno postavlja vprašanje načina proizvodnje, namreč prehod na večje komplekse in mehanizacijo.

Tretjič, na področju mesta je poleg Jesenkovega in Bekalc še 19 različnih ekonomij, katere obsegajo nad 650 ha površin. Te ekonomije se pod upravo različnih podjetij in ustanov, katerim je bilo v preteklih letih mnogo do njih. S sprostivijo pa je to zanimanje padlo, tako da v našem gospodarstvu ne predstavljajo nobenega napredka. Zato bi bilo potrebno do prihodnjega leta to vprašanje rešiti tako, da te zemlje dobije obdelovalni odseki, ki bi z vložitvijo lastne zemlje postali združne posesti z zajamčenim ekonomskim obstojem.

Četrto, na področju mesta imamo vrsto kompleksov, ki so bili po zakonu o zaplembi premoženja zaplenjeni okupatorju in njegovim pomagačem ali razlašeni po zakonu o agrarni reformi. Pravega pregleda nad temi površinami na žalost ni, ker uživajo v mnogih primerih zemlje bivši razlaščenci ali njihovi sorodniki, zanje pa državi ne plačujeje niti najemnine niti davka. Mislim, da bi bilo prav, da se to stanje uredi in zemlja izreči tja, kamor spada, ter na ta način povečajo pogoji za formiranje obdelovalnih odsekov tam, kjer že obstoje ali se bodo šele ustanovili.

Petič, pri pregledu interesentov, ki so po zakonu o agrarni reformi prejeli zemljo, se je ugotovilo, da imajo v mnogih primerih zemljo ljudje, ki niso po poklicu kmetovalci in so verjetno pri dodelitvi izjavili, da je njihov poklic kmetijstvo; danes pa dajejo zemljo v najem in na ta način prejemajo rento. Po mojem mnenju je popolnoma nemogoče, da uživajo zemljo agrarnega sklada ljudje, kot n.pr. Pirnat Ivan, bivši gostilničar, ki je prejel v zameno za zemljo, katero je oddal za gradnjo železnice V. kongresa (katera pa se ni gradila in je tako ostala zemlja neizkoriščena) najlepše parcele, in to njivske površine ob glavni cesti, za katere je sedaj vložil prošnjo, da se na njega prepíšejo, ker jih namerava parcelirati, ali Debevc Jože, ki se peča izključno s prevozništvom, a je dobil od države 3,65 ha travnikov. Poleg tega je bilo Kinološkemu zavodu v Ljubljani dodeljena parcela 3 ha travnikov z namenom, da organizira tam ptičelovnice. Kinološki zavod pa izkorišča samo nekaj sto m² travnikov, košnjo sena in otave pa prodaja privatnikom, in to v glavnem prevoznikom, ter na ta način z lahkoto pride do denarnih sredstev. Nekateri prejemniki so zemljo vrnili državi, ker je niso mogli prodati. V mnogih primerih so te površine najslabše obdelane in zanemarjene. Zato mislim, da naj se izvede revizija agrarnih interesentov in v takih primerih, o katerih sem zgoraj govoril, zemlja odvzame in izroči v agrarni sklad, iz katerega bi se dala v izkoriščanje obdelovalnim odsekom.

IV.

V zvezi z vsem tem ne bi smeli prezreti še enega vprašanja, ki je za nas konsumente kakor tudi za same proizvajalce izrednega pomena.

Že vsa leta po osvoboditvi vodimo dokaj energično borbo proti največjemu krompirjevemu škodljivcu, koloradskemu hrošču, katera je bila vse do letošnjega leta precej uspešna. Kako važna je ta borba za nas, nam pove nekaj števil.

Na področju MLO (skupaj s priključenim teritorijem) imamo kakih 1 200 ha krompirišč, kar pomeni okroglo 1 000 vagonov krompirja. Danes je v glavnem ves teritorij okužen po koloradskemu hrošču. Po podatkih z dne 3. t.m. so okužbe v 40 vaseh. Množični pregledi, ki se izvajajo precej sistematično vsak teden, nam odkrivajo redno nove in nove okužbe, ki stalno naraščajo. Iz tega sledi, da dosedanji način borbe ne zadošča in je tako rekoč brez pravega učinka. Do tega datuma je javljeno, da je najdeno in uničeno v teh okuženih vaseh nad

80 000 hroščev in ličink.

Za borbo proti koloradskemu hrošču so bila v letošnjem letu dana pismena navodila zastopnikom občin Polje in Št. Vid kakor tudi kmetijskim zadrugam. Po dosedanjih podatkih in ogledu na terenu je bila glavna borba proti koloradskemu hrošču predvsem v obiranju hroščev in ličink in deloma s škropljenjem krompirišč. Ta način borbe je bil sicer v prejšnjem času dober, sedaj pa povsem nezadosten. Brez temeljitega škropljenja in tehničnih priprav za škropljenje koloradskega hrošča ne bomo mogli zadržati v njegovem razvoju, še manj pa, da bi ga uničili. Kot primer, kako nevaren je ta škodljivec, naj omenim samo to, da se izleže v enem letu in pol od ene samice (za naše razmere 2 generaciji letno) nekoliko milijard tega nevarnega škodljivca, kar zadostuje za uničenje 1 000 ha krompirišč. Zato nam je popolnoma jasno, da mora biti ta borba bolj sistematična in bolj učinkovita, ako hočemo doseči vsaj to, da nam celoletnega truda ne uniči ta škodljivec. Do danes je izdal MLO za področje mesta s 65 % popustom oziroma z dotacijo iz proračuna 400 kg arzenata, 27 kg pepeina in 85 kg pantakana. Po dosedanjih podatkih bo potrebno v te svrhe do kraja sezone še kakih 300 000 din. Vsa okužena krompirišča bo potrebno najmanj dvakrat do trikrat škropiti. Trenutno imamo na razpolago dovolj apnenega arzenata, v najkrajšem času pa pričakujemo še svinčeni arzenat, tako da bo v pogledu zaščitnih sredstev preskrbljeno. Večje težave so s škropilnimi napravami, katere nam v nobenem primeru ne zadoščajo za uspešno akcijo. Zato predvidevamo nabavo motornih škropilnic z dnevno kapaciteto 3 - 5 ha, s katerimi je škropljenje najcenejše, saj stane za hektar komaj 1 500.- din. Za nadaljnjo borbo proti krompirjevcu bo moralo biti vse težišče na kmetijskih zadrugah. Te naj bi imele vsaj po eno motorno škropilnico in motorni prenosni zprašilec. Skupaj bi bilo potrebno za kmetijske zadruge nabaviti 10 vprežnih motornih škropilnic, katere bi lahko uporabljali v borbi proti koloradskemu hrošču kakor tudi proti fitoftori, t.j. krompirjevi plesni, katera nam napravlja tudi ogromno škodo na naših krompirjevih nasadih. Iste krompirjeve škropilnice bi se koristno uporabljale tudi pri škropljenju sadnega drevja proti kaparju San José itd. Nabava teh škropilnic bi stala kake 4 milijone dinarjev, k bi se nam v razmeroma kratkem času izplačalo. Za nabavo teh priprav bi bilo potrebno najeti kredit, katerega bi kmetijske zadruge postopoma odplačevale. Najetje tega kredita bi bilo potrebno tudi zaradi tega, ker je sama reorganizacija združništva nekoliko zavrla normalno poslovanje, s čimer bi izgubili precej dragocenega časa, česar pa v nobenem primeru ne smemo dopustiti.

Prepričan sem, da bodo zadruge, ko bodo spoznale koristi te akcije, same prispevale potrebne vsote za naba vo motornih škropilnic.

ko bodo zadruga opremljene s temi stroji, bi se pri njih ustanovile škropilne ekipe, ki naj po odloku MLO škrpe vsa krompirišča najmanj 2-3 krat letno. Če bi bilo vseh 10 motornih škropilnic vsak dan v pogonu, bi v enem mesecu poškropile okroglo 1 200 ha, t.j. celotno površino krompirišč na področju MLO Ljubljana, Razvojna doba koloradskega hrošča od jajčeca do hrošča traja približno 1 mesec in pol. Z dobro organizacijo in brežhibnim delom bi bila akcija na vsem področju mesta uspešna, krompir pa očuvan.

Zato predlagam, da sprejme MLO danes odlok o obveznem škropljenju krompirišč. Na ta način preprečimo že v letošnjem letu uničenje krompirjevih nasadov po koloradskem hrošču ter izvedemo najenergičnejšo borbo, da nam ta akcija uspe.

Iz vsega zgoraj navedenega jasno izhaja, da nam tudi ta primer nujno nalaga postaviti tako organizacijo, katera bi kmetu omogočala uspešno borbo. Vemo, da bi bil kmet - posameznik, pa akoravno najbolj trden, nemočan in da ne bi pomenil ničesar, ako delo ne bi bilo organizirano tako, da bi zajelo vse kmete ter na ta način omogočalo frontalno in sistematično borbo. To je samo en dokaz več, da je le na organiziran način mogoča borba s sovražnikom.

V.

Poleg tega bi hotel ljudske odbornike seznaniti še z enim problemom, ki se je v preteklem mesecu postavil pred nas.

Dne 19. junija t.l. je bila na področju mesta močna toča, ki je delno ali pa v celoti uničila kakih 4 650 ha pridelkov. Občutno so bili prizadeti naslednji kraji: Babna gorica, Daljnja vas, Srednja vas, Zagradišče, Lipa, Črna vas, Hauptmanca, Orle, Dobrunje, Sostro, Besnica, Javor, Zadvor, Podlipoglav, Sadinja vas, Podmolnik, Zavogljje, Češnjica in Št. Pavel. Pridelki so bili uničeni pri pšenici in ječmenu 80 - 100 %, pri krompirju 50 - 80 %, pri koruzi, povrtnini in sadju 80 - 100 %. Komisije, ki so odšle na teren, so poleg ugotavljanja škode dale kmetom konkretna navodila, kaj in kako je potrebno ukreniti, da bi se še delno rešil pridelek ali pa obnovili nasadi. V ta namen so se blokirale vse zaloge činkvantiina kakor tudi sadike posameznih vrst, ki bi prišle še v poštev, n.pr. vse v vrste kapusnic, krmilna in jedilna pesa itd. Kmetje so ta navodila sprejeli in se lotili obnove površin, vendar pa blokiranih količin niso v celoti izkoristili.

Ta primer nam zopet najjasneje govori o potrebi združne organizacije, ki bo tudi v takih primerih najmočnejša opora kmetu samemu. V večini močnih zadrug tudi na področju mesta so zadruga zavarovale pridelke proti toči. Pač pa tega nista storili zadrugi, ki ležita na mestnem teritoriju, t.j. Črna vas in Sostro, ker sta na tem, da se

razideta. Zato kmetje niso čutili potrebe, da bi se za primer nesreče zavarovali. Črnovaška zadruga je v letu 1951 zavarovala vse svoje posevke, za leto 1952, ko se je pojavila tendenca za razhod zadružnikov, je to odpadlo.

Mislím, da bo ta primer najboljša šola za našega kmeta in da bo končno le prišel do spoznanja, da so vse te organizacije namenjene njemu in so zato samo njegove ter da je le na organiziran način lahko uspešna borba proti težavam, ki se postavljajo pred njega.

Ker je toča na omenjenih predelih uničila tudi okroglo 50 % krme, je bilo dodeljenih 10 000 kg otrobov in 2 000 kg kalčkov. V pivovarni Union pa se je donadaljnega blokirala vsa produkcija pivskih tropin, katerih je bilo do danes razdeljenih nad 25 000 kg. Ta akcija razdeljevanja pivskih tropin bo trajala toliko časa, dokler ne spodruste krma, ki je potrebna za govedo in prašiče.

Po doslej zbranih podatkih znaša škoda po toči nad 15 milijonov dinarjev. Ta škoda je toliko bolj občutna, ker je že pozna slana naprava precej škode, tako da so vrsto posevkov sejali sedaj že tretjič, kot n.pr. koruzo, fižol itd. Mislím, da bo potrebno vse te momente vzeti obzír pri odmeri dohodnine, tako da bi bila tudi po tej strani gospodarska sposobnost realno ocenjena ter da ne bi kmetom delali krivice.

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki! V svojem poročilu sem nanizal probleme, ki so s področja kmetijstva trenutno najaktualnejši. Vsa ta vprašanja bomo rešili neprimerno laže, ako bomo postavili zadružno organizacijo na zdrave in čvrste temelje, ki bodo omogočali zajeti vse kmete in jih tako pritegniti k sodelovanju, da bodo koristili v prvi vrsti sebi, a tudi celotni družbi. Samo po sebi je umevno, da vsega tega ne bomo mogli prepustiti vaški stihiji, temveč bomo morali še v bodoče delati vztrajno pri pojasnjevanju in delu o vsem tem, kar je bilo že doslej koristnega napravljeno. Iz teh nekaj konkretnih primerov, o katerih sem govoril, je jasno razvidno, da koristi pocenitev proizvodnih stroškov in povečanje donosnosti v prvi vrsti kmetu samemu in je zato prav, da se za to bori. Mi mu bomo pri tem pomagali z mehanizacijo, z možnostjo prehoda na večje komplekse itd., kajti vse to delamo zato, ker nočemo biti zaostal narod, odvisen od drugih, temveč narod, ki se je čvrsto odločil pisati svojo zgodovino sam. Kolikor večjo aktivnost bodo pri tem delu pokazali kmetje, toliko bolj lahko računajo tudi na našo pomoč.

Ljudskemu odboru sem predložil v svojem poročilu v diskusijo nekaj konkretnih predlogov, kako bi se nekatera važna vprašanja s področja kmetijstva rešila in prosim ljudske odbornike, da dajo svoje pripombe in predloge, kako bi se ta vprašanja čim bolje rešila.

M a č e k Polde: Tov. Sitar je govoril o agrarnem skladu v našem mestu. Mislim, da bi dodelitev zemlje iz sklada agrarne reforme bila potrebna korekture v celoti. Z zemljo iz agrarnega sklada se okoriščajo privatniki in deloma zadrege. Ob reorganizaciji zadrug je treba pogledati, kdo se bo z zemljo agrarnega sklada okoriščal. V mnogih primerih so kmetje pokazali zelo nelojalen odnos do zadrug, pripravljeni pa so izkoriščati, kar se izkoriščati da in zato predlagam energično revizijo agrarnega sklada.

O zatiranju koloradskega hrošča bi pripomnil, da smo v naši občini skušali energično organizirati zatiranje koloradskega hrošča in tudi kaznovati one malomarne kmete, ki jim ni mar razširjanje tega škodljivca. Tovariši iz disciplinskega sodišča so menili, da velike kazni niso umestne. Toda če ne bomo pri odločbi o obveznem zatiranju koloradskega hrošča odločni, ne bomo imeli uspehov, čeprav je to v interesu posameznega kmeta kot tudi skupnosti. Opozoriti bi želel, da bi veljale v vsem mestu enako ostre mere, ker bi različne mere imele slab vpliv in bi ne zagotovile uspeha.

V r h o v c Stane

Problemi, o katerih je poročal tov. Sitar, so v kmetijstvu našega mesta v resnici veliki.

Uvedba mehanizacije v naše kmetijstvo je nujno potrebna ne le zato, da bi zvišali proizvodnjo, temveč tudi zato, da bi zvišano proizvodnjo očuvali. Zvišano kmetijsko proizvodnjo je mogoče doseči z agrotehničnimi ukrepi, enako pa je važna tudi mehanizacija za očuvanje proizvodnje. Vedeti moramo, da kmetijstvo v našem mestu ni ogroženo le po koloradskem hrošču, temveč tudi po kaparju San Josè; bliža pa se našim krajem tudi murvin prelec, ki ni nič manj škodljiv kot koloradski hrošč.

Ljubljansko področje doslej še ni bilo tako močno okuženo, da bi bili potrebni energični ukrepi za zaščito oziroma zatiranje; zato doslej še nismo organizirali kemičnega zatiranja hrošča. Kakšno nevarnost pa predstavlja hrošč, lahko vidimo, če pomislimo, da je bilo še lani naše področje malenkostno okuženo, letos pa je s hroščem že preplavljeno. Spočetka je bila ta nevarnost omejena le na Primorsko in Štajersko ter na področje okrog Krškega, letos pa v Ljubljani že težko govorimo o neokuženem predelu. Po mojem mnenju je ta problem tako važen, da bi mu bilo treba po sanitetni službi posvetiti pač vso pozornost. Če hočemo proti temu škodljivcu uspeti, potem moramo usmeriti našo tehniko tako, da bomo mogli pred njim očuvati proizvodnjo. Naše kmete bo treba prevzgojiti. Zavedati se bodo morali, da je kakor v vinogradu tudi pri krompirju mogoč samo takrat uspeh, če bodo večkrat

na leto škropili, saj je od tega odvisen njihov kruh. Zato bo treba našim kmetom prirediti več predavanj, da se bodo na njih seznanili s škodljivci v kmetijstvu. Poudariti se mi zdi vredno, da se je za napredek kmetijstva treba boriti ne le s stroji in zaščitnimi sredstvi, temveč tudi z miselnostjo naših kmetov.

Nad vse umesten se mi zdi tudi predlog za revizijo agrarnih interesentov. Vedeti moramo, da se Ljubljana širi in da je vedno manj kmetijskih površin. Zato je treba obstoječe kmetijske površine tem bolj čuvati. Res je, da je zemlja iz agrarnega sklada največkrat zelo slabo obdelana.

Izrekam se tudi za predlog, da kmetom, prizadetim od letošnjih elementarnih nesreč, ne bi odmerjali druge akontacije davka. Če bi se pa vreme tako izboljšalo, da bi bili pridełki večji, se to lahko popravi v dokončni odmeri davka.

B o h Jože

Razpravljati nameravam o krajih, ki so bili po toči prizadeti. V teh krajih sem bil kot odbornik na zboru volilcev. Volilci so sami predlagali, da bi se ta nesreča upoštevala pri odmeri davka in da bi jim pomagali s semenskim krompirjem, ker je ponekod toča tako poškodovala pridelek, da ne bodo imeli niti za seme krompirja, oziroma da bo krompir za seme neuporaben. Toča je zajela okrog 3 km širok pas, tako da je nekaterim kmetom pridelek popolnoma uničila. Drugi kmetje, ki imajo njive na različnih krajih, pa niso tako zelo prizadeti. Zato bi bilo prav, da bi sestavili komisijo, ki bi ugotovila dejansko škodo pri posameznih kmetih.

M a č e k Tone

Bil sem v komisiji, ki je ugotavljala škodo v prizadetih krajih. Komisija je organizirala po vaseh podkomisije, katere morajo ugotoviti škodo pri posameznikih. Na podlagi takih ugotovitev bi predlagali davčni komisiji, da prizadetim kmetom ne predpiše akontacije.

Pri pregledu sem moral ugotoviti še zanimivo mišljenje naših kmetov. Sedaj, ko so prizadeti po elementarni nesreči, pričakujejo, da jim bo ljudska oblast dala vsega; kadar pa imajo dobre pridełke, tedaj še zdaleč niso uvidevni za potrebe skupnosti. Zato bi bila prevelika sentimentalnost na škodo ostale skupnosti neumestna.

K predlogu za pregled agrarnih interesentov bi povedal, da sem bil sam v agrarni komisiji. Takrat so pri podeljevanju te zemlje imeli vsi borci in aktivisti z NOB prednost. Marsikdo je pri podelitvi zemlje nemara mislim, da bo zemlja sama rodila, in je zato lahko miselno ali pohlepno vzel zemljo. Danes moramo žal ugotoviti, da je ta

zemlja slabo obdelana in je najbolj zapuščena. Zato predlagam, da bi večje površine vzele v obdelavo zadruga, ostalo zemljo pa naj bi upravljal ljudski odbor s pomočjo terenskih komisij. Te manjše parcele bi podkomisije dale v obdelavo vrtničkarjem, s čimer bi bila zemlja najbolj intenzivno obdelana.

B a b n i k Andrej:

Ako pregledamo, kateri koristniki zemlje iz agrarnega sklada so v resnici kmetje in zemljo obdelujejo, bi mogli v primerih odvzema agrarne zemlje koristnikom nekmetom obenem zemljo arondirati. Če bo zemlja agrarnega sklada ostala še nadalje tako razmetana, bo verjetno tudi v bodoče slabo obdelana.

Dr. R a v n i k a r Tone:

Kako je treba zatirati koloradskega hrošča, mi ni znano. Pri-
pomnjam pa tole. Mnogo let smo v Makedoniji zatirali malarijo, kot
smo dosedaj pri nas zatirali koloradskega hrošča. To je stalo veli-
ko denarja, malarija pa ni upadala, temveč je celo narasla od 40 na
95 %. Leta 1947 so uvideli, da individualno zatiranje malarije nima
nikakega učinka. Ko so se pa odločili za vserepubliško akcijo, je bi-
la malarija v Makedoniji v dveh letih zatrta in so na najboljši poti,
da malarije sploh ne bo več. Na Štajerskem imamo podobnega škodljiv-
ca, ki nam napravlja letno na sadnem drevju 10 milijonov škode. Šta-
jerska je že v nevarnosti, da bo ob svoje veliko bogastvo, ki ga ima
v sadju. Podobna je situacija na krompiriščih. Zato se mi zdi, da je
ročno obiranje krompirjevega hrošča neracionalno zlasti zato, ker ži-
vimo v času, ko je treba z uvedbo mehanizacije povsod dvigati storil-
nost dela. Taka akcija je zato najdražja, poleg tega pa neuspešna.
Če bi v Makedoniji zatirali malarijo samo v tetovskem okraju, bi se
komarji vrnili čez čas zopet v tetovski okraj in akcija bi bila po-
polnoma neuspešna. Tako tudi ne moremo zatreti krompirjevca samo v
mestnem merilu, temveč v vsej državi istočasno, sicer ne bomo niti
krili stroškov za zatiranje. Take akcije so najdražje, vidimo pa, da
je hrošč v enem letu preplaval vso Ljubljano in okolico. Poudariti
želim, da je treba akcijo začeti povsod obenem, ker samo v Ljubljani
ne bomo opravili ničesar, izvajati pa jo moramo s sodobnimi sredstvi.

S u h a d o l c Anton:

Uredbo o obveznem zatiranju koloradskega hrošča je izdala že
zvezna vlada. Vprašanje je le, kako naj se zatiranja lotimo. Indivi-
dualno obiranje hrošča je bilo smoterno in pametno, dokler ga še ni
bilo toliko. Celó zatiranje hrošča v eni sami državi ne zadostuje,

saj vemo, da nesejo topli vetrovi hrošča na 100 kilometrov daleč. Zato predlagam, da bi nabavili škropilnice vsaj za mesto Ljubljano.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora pregleda stavljenе predloge in vprašanja.

1. Revizijo koristnikov zemlje agrarnega sklada mora izvršiti svet za gospodarstvo, za kar ima komisijo. Ta naj da zemljo, ki bi bila odvzeta nekmetom, koristnikom zemlje iz agrarnega sklada, zadrugam ali terenskim komisijam za vrtničkarje.

2. Razpravljati moramo o tem, kako dobiti za 650 ha zemlje točno evidenco in kako organizirati obdelovanje.

3. Naloga sveta za gospodarstvo je, da prouči, kako bi bilo mogoče dobiti dohodke iz kmečkega gospodarstva na omenjeni zemlji za proračun. Če velja povsod akumulacija, je treba tudi iz kmetijstva dobiti dohodke.

4. Naloga sveta za gospodarstvo je tudi, da prouči določitev akontacije za drugo polletje v krajih, ki so bili prizadeti po toči. O tem danes ni mogoče dokončno sklepati.

5. Potrebne škropilnice za zatiranje koloradskega hrošča je treba nabaviti s pomočjo kredita, ki ga bo najel združni sklad.

S i t a r Franc:

K tretjemu predlogu pripominjam, da se mi ne zdi umestno, povsod in za vsako ceno iskati akumulacijo. V prvi vrsti moramo gledati, komu damo zemljo, t.j., da bo zemlja prišla v roke tistemu, ki bo dal čim več skupnosti. Zato ne smemo gledati, kdo bo dal večjo najemnino, temveč kdo bo v stanju več pridelati. Menim, da bi bilo treba napraviti tako, kot je predlagal tov. Maček. Pameten se mi zdi tudi predlog tov. Babnika, ki je predlagal, da bi zemljo arondirali. Menim, da bodo tudi kmetje zainteresirani, da bodo imeli svojo zemljo čim bolj skupaj. Če bi bile najemnine prevelike, ne bi dosegli onega, kar želimo. Mnogi se zemlje celo branijo. Ko smo letos spomladi iskali interese za neko posestvo splošnega ljudskega premoženja, ga nismo našli in smo zato dali zemljo Gozarju, da bo naredil farmo za gojitev kuncev in perutnine. Vem, da moramo skrbeti, kako bomo zbrali čim več sredstev, da moramo varčevati, vendar se mi zdi umesten predlog, da damo zemljo tistemu, ki bo v stanju več pridelati.

Kdo naj bi to izvedel? Najprej moramo dobiti pregled nad površinami splošnega ljudskega premoženja. Imamo 650 ha, verjetno pa je te zemlje še več. Mnogo površin je, za katere ne vemo, kdo jih uživa, ker v zemljiški knjigi niso bile izvedene preknjižbe in tako uživa-

jo v mnogih primerih oni, katerim je bila zemlja vzeta, ali njihovi sorodniki, ki pa ne plačujejo niti davkov. Gospodarski svet bo moral dobiti popolno evidenco.

A v š i č Jaka:

Diskusija postavlja sledeče naloge:

Katastrska uprava trdi, da ima pregled nad vsemi zemljišči. Ker so to nepremičnine, bi jih morala upravljati naša uprava nepremičnin, ki upravlja vsa poslopja splošnega ljudskega premoženja kakor tudi zemljo okrog hiš. Nekateri so bili mnenja, da je treba ustanoviti dve upravi, eno za kmetijska posestva, drugo za zgradbe. Večina je bila zato, da bi bilo bolj praktično, da uprava nepremičnin vse površine evidentira in vodi neke vrste zemljiško knjigo. S tem bomo rešili šele vprašanje evidence; drugo je organizacija. Del zemljišč bi uprava dala v sodelovanju s terensko komisijo vrtničkarjem, večje komplekse pa kmetijskim zadrugam, seveda proti najemnini, ki je lahko v začetku majhna. Mislim, da se sedaj ne bo več dogodilo, da bi bilo treba zemljo ponujati, saj ljudje iščejo dela. Z najemnino bi imeli reden dohodek za naš proračun, a tudi stalno evidenco. 650 ha je veliko zemljišče, od katerega pa doslej skupnost ni imela ničesar, pač pa so se z dobičkom posamezniki ali majhna skupina ljudi okoriščali. Svet za gospodarstvo naj bi to vprašanje še dalje analiziral in napravil konkretne zaključke. Z uvedbo najemnine bomo najhitreje prišli do evidence, čeprav bo morda letos dohodkov le malo. Vidimo, da zahtevajo vsi sektorji naše mestne dejavnosti več dotacij, zato si je treba priboriti tudi več dohodkov. Ravno obdelovalna zemlja nam lahko precej pomaga, če bo gospodarstvo dobro.

Stavljam na glasovanje predlog, da svet za gospodarstvo:

- 1) analizira, kdo izkorišča zemljo splošnega ljudskega premoženja,
 - 2) predvidi, komu bi dali to zemljo v najem,
 - 3) določi najemnine za to zemljo,
 - 4) organizira revizijo koristnikov zemlje agrarnega sklada
- in
- 5) uredi črtanje tretje akontacije v onih predelih mesta, kjer je toča prizadela škodo.

Soglasno sprejeti!

3. SPREJEM ODLOKA O OBVEZNEM ZATIRANJU KOLORADSKEGA HROŠČA.

Glede odloka Mestnega ljudskega odbora o obveznem zatiranju koloradskega hrošča predlaga ljudski odbornik P o g a č a r Niko:

Danes popoldne se je sestala Komisija za pravne predpise

in organizacijo ter je sklenila, da predlaga na današnji seji sprejem navedenega odloka. Komisija ni določila poročevalca, zato dovolite, da vam prečitam osnutek odloka in podam kratko obrazložitev poleg tega, kar je navedel v utemeljitev že tov. Sitar v svojem poročilu.

Predlog odloka se glasi:

Na podlagi 12 člena Splošnega zakona o ljudskih odborih (Ur. l. FLRJ št. 22/52), odredbe o zatiranju kolorad-skega hrošča (Ur. l. FLRJ 42/47) ter 2. člena uredbe vlade LRS o zatiranju koloradskega hrošča (Ur. l. LRS 46/46) izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na svoji IV. redni seji dne 7. 7. 1952

o d l o k

o zatiranju koloradkega hrošča.

1. člen

Vsak lastnik, zakupnik ali uživalec zemljišča, zasajenega s krompirjem v območju glavnega mesta Ljubljana, je dolžan uničevati koloradskega hrošča s škropljenjem. Prvo škropljenje se mora izvesti takoj, nato pa je treba škropiti vsakih 10 dni; zadnje škropljenje pa mora biti opravljeno najpozneje 15 dni pred izkopom krompirja. Za škropljenje naj se uporabi svinčeni ali kalcijev arzenat.

2. člen

Kršitve tega odloka se kaznujejo z denarno kaznijo do 5000.-dinarjev, kar pa ne izključuje sodnega kazenskega progona, če gre za dejanje, kaznivo po kazenskem zakonu.

3. člen

Ta odlok dobi obvezno moč takoj.

P o g a č a r Niko nadaljuje:

V razpravi o predlogu tega odloka je bilo postavljeno vprašanje, ali je smotrno izdajati obče obvezne predpise, če niso zagotovljena materialna sredstva za izvajanje omenjenih zaščitnih ukrepov. V mislih imam škropilnice in škropivo. Tov Sitar je to že pojasnil. Dodam lahko, da se preko Republiške zveze kmetijskih zadrug prav te dni dela na tem, da bi se motorne škropilnice čim preje uvozile, za kar pa bi bilo treba zagotoviti še finančna sredstva oziroma kredit. Zadruga bodo postopoma vračale dolg, škropilnice pa bodo postale njihova last.

Drugi pomisleki so bili izraženi glede kazni. Nevarnost koloradskega hrošča je tako velika, da bi moral biti vsak privatni kmet kakor tudi zadružnik zainteresiran, da hrošča na čimbolj učinkovit način uničuje. Zato ima tak odlok smisel, zagotoviti je treba le materialna sredstva, ki morajo biti za to borbo na razpolago. Problematično je nadalje tudi to, ali dobimo ta sredstva in škropilnice že v tem

Tetu, ali bo vse to prišlo pravočasno, da bi že pred letošnjim izkopom krompirja dosegli kake rezultate. Komisija se je zato odločila, da odlok predloži v razpravljanje in sklepanje Mestnemu ljudskemu odboru.

Predlagam še nekaj glede Vodne skupnosti za melioracijo Ljubljanskega barja. O tem je že lani sklepal izvršni odbor, ki je sprejel sklep, da se MLO ob določenih pogojih obveže k letnemu prispevku za izvajanje melioracijskih del na Ljubljanskem barju. Letos 25. maja je bil občni zbor Glavnega odbora za melioracijo Ljubljanskega barja in so bila sprejeta pravila, ki obsegajo 50 členov. Potrebno je, da ta pravila potrdita Mestni ljudski odbor Ljubljana in Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica, s čimer bi dobila veljavnost splošnih predpisov. V tem smislu je poslala Glavna uprava za vodno gospodarstvo pravila, kakor so bila sprejeta, Mestnemu ljudskemu odboru, da bi jih na svoji prvi seji potrdil, v kolikor se seveda strinja z obveznostjo, ki jo je na podlagi prejšnjih razgovorov in razprav izvršni odbor Mestnega ljudskega odbora Ljubljana že sprejel.

Nato ljudski odbornik Pogačar Niko prečita iz pravilnika odlomke pravil, ki navajajo obveznosti Mestnega ljudskega odbora do Vodne skupnosti za melioracijo Ljubljanskega barja in poroča, da so bili določeni kot zastopniki Mestnega ljudskega odbora Ljubljana v omenjenem odboru tov. Jelenc Aleš, Sitar France in Božič Lado.

Dr. M o d i c Helij:

Vi veste, da obstoji zvezna uredba, ki odreja zatiranje koloradskega hrošča. Naš predlog odloka je sestavljen po direktivi republiškega Sveta za kmetijstvo in bo v eni ali drugi obliki sprejet v vseh ogroženih okrajih Slovenije. Lahko si mislite, da si tega ukrepa ni prvi izmislil mestni odbor, ki ima nešteto drugih specifično mestnih problemov, marveč da so pretežno kmečki okrajji še bolj zainteresirani na odpravi tega poljskega škodljivca.

Možni so pomisleki glede kazenskih sankcij, ki bi se, dokler kmetje nimajo na razpolago potrebnih sredstev, lahko spremenile v šikaniranje posameznih kmetov. Glede tega naj povem, da je tudi za upravno kaznovanje potrebna krivda, t.j. naklep ali vsaj malomarnost.

S i t a r Franc:

Izračunali smo, da nam je za mehanična sredstva v zvezi z zatiranjem hrošča potrebno 4 milione dinarjev. Posvetovali smo se, kje bi dobili potrebni denar. Predsednik nam je na seji povedal, da Mestni ljudski odbor nima denarja. Zato smo predlagali, naj se vzamejo v ta namen sredstva, namenjena za nabavo traktorjev in ostalih mehaničnih pripomočkov, ker mora imeti ta akcija prednost. Ta sredstva bodo nato vračale zadruge.

Vserepubliška akcija za zatiranje koloradskega hrošča bi bila v resnici najbolj učinkovita, vendar je verjetno za sedaj ne bo mogoče izvesti, ker vsi okrajji nimajo tako velikih potreb pa tudi ne zaščitnih sredstev. Če bomo krompirišča škropili, jih bomo na ta način zavarovali in hrošč ne bo imel hrane.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog odloka o obveznem zatiranju koloradskega hrošča na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Predsednik Mestnega ljudskega odbora poroča, da je izvršilni odbor Mestnega ljudskega odbora že pristopil k Barjanski vodni skupnosti in da je v ta namen predvidenih v proračunu 2 milijona dinarjev. Ta pristop je treba le potrditi. Z ozirom na sprejete obveznosti ima Mestni ljudski odbor tudi pravico do nadzora.

Nato ljudski odborniki soglasno odobre predložena pravila.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Jaka Avšič predlaga, da se z ozirom na obsežnost posameznih točk spremeni vrstni red dnevnega reda:

4. Reorganizacija pekaren
5. Sklepanje o nekaterih personalnih vprašanjih
6. Sprejem nekaterih odločb
7. Poročilo o osnovah regulacijskega načrta mesta Ljubljana.

Soglasno sprejeto!

IV. REORGANIZACIJA PEKAREN

A v š i č Jaka poroča, da sta poslala delavski svet in sindikalna podružnica pekaren mesta Ljubljana Mestnemu ljudskemu odboru resolucijo, v kateri prosita, da se ta reorganizacija ne izvrši tako, kot je bilo predvideno, temveč naj Mestni ljudski odbor predhodno z njim o tej stvari razpravlja. Predlaga, da Svet za gospodarstvo na podlagi te resolucije ponovno sklepa in stavi nov predlog na prihodnjem zasedanju. Zato naj ta točka dnevnega reda odpade.

Soglasno sprejeto!

V. SKLEPANJE O NEKATERIH PERSONALNIH VPRAŠANJIH

Poročevalec komisije za izvolitve in imenovanje Vršnik Lojze daje naslednje predloge za imenovanje oziroma za razrešitve:

1. Tajništvo:

F l e g a r Stane se postavi za vodjo administrativne

pisarne tajništva. Imenovani je opravljal te posle že doslej in ima v tej stroki nad 32 let službe. Odpoved, ki mu je bila dana ob reorganizaciji, se s tem razveljavlja.

Š a f a r Karel se postavi za referenta v vojaškem uradu. Rojen je 23. III. 1923. Ima 3 razrede večerne gimnazije. Do ukinitve RLO je bil šef odseka Narodne obrambe RLO IV. Je član KP. Bil je v NOB od leta 1943 dalje. Prejel je odpoved službenega razmerja, ki je že razveljavljena.

II. Stanovanjski urad:

T r a m p u š Ivanka se postavi za referenta. Do ukinitve RLO je bila voljeni član RLO I. Bila je v NOB od leta 1942 dalje in je član KP. Ima 4 razrede meščanske šole.

F l o r j a n č i č Pavla se postavi za referenta. Do sedaj je bila sekretar odbora Rdečega križa rajona III in je bila že imenovana na III. seji MLO. Sklep pa je treba spremeniti v toliko, da se nastavi na stanovanjskem uradu in ne pri Biroju za posredovanje dela.

D e m š a r Ivanka se postavi za administrativno moč. Doslej je bila zaposlena na Poverjeništvu za delo kot administrativna moč. Ima nad 10 let službe v tej stroki. Prejela je odpoved, ki se s tem razveljavlja. Ima 2 razreda državne trgovske šole.

III. Oddelak za zdravstvo in socialno politiko:

D o l e n c Francka se postavi za šefa odseka za skrbništvo. Do sedaj je bila uslužbenka Kmečke knjige in je bila že na II. seji MLO imenovana za uslužbenko MLO. Ima 4 razrede gimnazije.

U r b i č Anton se postavi za inšpektorja dela. Imenovani je bil voljen član RLO III in do razpusta predsednik Kontrolne komisije na tem RLO. Sedaj je obiskoval srednjo partijsko šolo, katero je dovršil s prav dobrim uspehom. Ima tudi 4 razrede gimnazije.

IV. Eksponirano osebje:

Referat za gozdarstvo:

R e j i c ing. Hinko se postavi za referenta. Imenovani ima naziv svetnik in je bil do sedaj zaposlen na Svetu za kmetijstvo in gozdarstvo LR Slovenije.

K a v č i č Leopold se postavi za logarja. Doslej je opravljal logarsko službo v okraju Ljubljana okolica. Je član KP in opravlja logarsko službo že dalj časa z uspehom.

Š m u c Jože se postavi za logarja. Doslej je bil uslužben kot logar pri LIP ter je sam zaprosil za premestitev k MLO. Logar-

sko službo opravlja že nad 10 let ter ima zanjo vse potrebne kvalifikacije.

V. Tržno nadzorstvo

K a m e r n i k Friderik se postavi za inkasanta. Imenovani je bil že doslej nameščen v tej ustanovi. Ob reorganizaciji mu je bilo odpovedano službeno razmerje, vendar sporazumno s tovarišem Štefanom predlagamo, da se ponovno namesti v svojstvu inkasanta.

VI. Posredovalnica za delo

M a t o h Ivan se razreši. Doslej je bil šef biroja posredovalnice za delo in bo glede nove namestitve zadeva urejena naknadno.

C i l e n š e k Rudi se postavi za šefa posredovalnice za delo. Doslej je bil uslužbenec Glavnega odbora Rdečega križa. Je član KP, bil je v NOV in je nosilec spomenice.

B e r g a n t Angela se postavi za referenta. Do sedaj je bila uslužbena v družbenem sektorju, in sicer kor referent za finančno obračunavanje.

K o r n i č Draga se postavi za administrativno moč. Do sedaj je bila uslužbenka Biroja za posredovanje dela. Odpoved službenega razmerja se s tem razveljavlja.

Ker je na posredovalnici za delo sistemiziranih 6 delovnih mest, so s temi imenovanji vsa mesta zasedena.

VII. Podjetja

I. P l e t e n i n a:

P a j k Rudolf se razreši s takojšnjo veljavnostjo državne službe kor direktor podjetja. Zaradi raznih nepravilnosti v podjetju je bil pred disciplinjskim sodiščem MLO obsojen na prepoved napredovanja. Te in še druge nepravilnosti pa bodo imele še verjetno druge posledice, tako da na tem položaju ne more ostati.

II. DUR Delavski dom:

K o r e n e Franjo se razreši. Služba se mu odpove s 1. VII. 1952 in se istočasno razreši kot upravnik DUR. Razlogi za odpust so slabo gospodarjenje, nedostojen odnos do gostov in nepravilen odnos do skupnosti. Zadeva je bila že večkrat obravnavana tudi v časopisju.

III. Mestna hranilnica:

K o v a č i č Leo se postavi za direktorja Mestne hranilnice. Mestna hranilnica je bila s klepom I. redne seje ustanovljena kot podjetje Mestnega ljudskega odbora, zato je nujno potrebno imenovati direktorja, da lahko prične poslovati po veljavnih predpisih in da more odpreti lasten bančni konto.

V a k s e l Bojan se postavi za pomočnika direktorja Mestne hranilnice. Do ukinitive RLO je bil poverjenik za finance RLO I.

IV. Podjetje " R o g "

P o g l a j e n Stane se postavi za direktorja. Uslužben je pri notranji upravi Ljubljana mesto. Do ukinitve RLO je bil poverjenik za notranje zadeve RLO II. Po poklicu je mesar, ima osnovno šolo ter 3 razrede obrtno nadaljevalne šole. Bil je v NOV in je član KP.

V. Podjetje " T o r b i c a "

O g r i n Leopold se postavi za upravnika. Trenutno je zaposlen pri Sekretariatu za personalno službo LR Slovenije. Po poklicu je torbarski pomočnik in je bil po osvoboditvi na različnih delovnih mestih, večinoma v personalni službi. Ima osnovno in obrtno nadaljevalno šolo. Bil je v NOV in je član KP.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predloge o imenovanju in razrešitvi nekaterih uslužbencev oziroma direktorjev na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

V r š n i k Lojze poroča dalje: Po uredbi, ki je bila izdana v Uradnem listu št. 16/52 je potrebno izvoliti upravni odbor za posredovanje dela. Komisija za izvolitve in imenovanja predlaga v ta upravni odbor naslednje tovariše:

1. **L e p i n** Germano, članico plenuma KSS, zaposleno kot delavko v železniški tiskarni,
2. **D o l š č a k a** Antona, člana plenuma KSS, zaposlenega v arzenalu Šiška,
3. **K r e a č i č a** Ivana, ljudskega odbornika MLO, zaposlenega kot direktor Gradbenega materiala in
4. **M o h a r j a** Marijana, ljudskega odbornika MLO, ki je zaposlen kot upravnik kina Šiška.

V r h u n c Viljem opozarja, da bi bilo potrebno od tovarišice Lepin Germane dobiti predhodno pristanek za imenovanje, ker je bolna in zaradi slabega zdravja načelno odklanja vse funkcije.

G o r j a n c Joško predlaga, da se upravni odbor za

posredovanje dela razširi ali vsaj doseže načelo neparnega sistema.

M a t o h Ivan pojasni, da so imenovani štirje člani upravnega odbora za posredovanje dela določeni samo za področje Ljubljana mesto, medtem ko bodo v upravnem odboru še štirje člani iz Ljubljane okolice. Za mesto kakor za okolico sta po uredbi določena v upravni odbor za posredovanje dela po dva člana sindikata in po dva člana ljudskega odbora. V upravnem odboru sodeluje tudi šef posredovalnice za delo, ki ima posvetovalni glas, in je s tem doseženo načelo neparnega sistema.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka da predlog Vršnika Lojzeta o imenovanju upravnega odbora za posredovanje dela na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

V r š n i k Lojze stavi še predlog o imenovanju začasnega odbora za socialno zavarovanje za Ljubljano in okolico. V ta odbor se predlagani:

1. K u š a r Slavko, rojen 1906, delavskega porekla, po poklicu mizar, sedaj zaposlen kot modelni mizar v Litostroju. Član KP je od aprila 1947, v NOV ni bil, interniran v Dachau.
2. B e c e l e Ivan, rojen 1912, kmečkega porekla, po poklicu kolar, sedaj zaposlen kot delavec v ribarskem oddelku podjetja Planica - šport, član KP je od leta 1941, v NOV od julija 1942.
3. C o l j a Pavla, rojena 1921, nameščenka v otroških jaslih na Resljevi cesti. Članica KP je od leta 1943, kandidatinja od 1942, v NOV od leta 1942, internirana v Auschwitzu od maja do septembra 1945.
4. R e b u l a Ludovik, rojen 1911, kmečkega porekla, po poklicu pekovski mojster, sedaj zaposlen na Svetu za ljudsko zdravstvo LR Slovenije kot nameščenec. Član KP je od septembra 1943, v NOV od septembra 1943.
5. V r b e c Vinko, rojen 1928, po poklicu delavec, sedaj zaposlen kot nameščenec v tovarni ELMA v Črnučah. Član KP je od avgusta 1948, v NOV ni bil.
6. A l i č Janez, rojen 1921, po poklicu vrtnar, sedaj zaposlen na Svetu za ljudsko zdravstvo Ljubljana okolica. Član KP je od junija 1947, v NOV ni bil, v internaciji od januarja 1942.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka da predlog za imenovanje začasnega odbora za socialno zavarovanje za Ljubljana mesto in okolico na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

VI. SPREJEM NEKATERIH ODLOČB

Ljudski odbornik Pogačar Niko pojasni, da mora po novem zakonu o ljudskih odborih plenum razpravljati o vseh odločbah o razlastitvah.

Prva odločba o razlastitvi gre v korist in za potrebe terenskega pionirskega sveta terena Kodeljevo v Ljubljani, ki je prevzel obveznost, da bo na razlaščenem zemljišču zgradil otroško igrišče. Razlastitev se nanaša na parceli, vpisani pod vložno št. 705 k.o. Udmat, in sicer št. 256 njiva v izmeri 370 m² in št. 257 njiva v izmeri 302 m², ki sta last "Salezijanskega doma" na Kodeljevem. Razlastitev naj se izvrši v celoti.

Utemeljitev je naslednja: Na omenjenih parcelah želi terenski pionirski svet terena Kodeljevo zgraditi otroško igrišče, ker je na tem prostoru sedaj vrt in orgajen tako, da otroci ne bi mogli uhajati na igrišče nogometnega kluba Slovan in tudi ne na cesto.

Oddelek za komunalne zadeve pri MLO Ljubljana je s svojo odločbo z dne 21. V. 1952 št. Go 803/52 odločil, da je predložena lokacija za potrebe otroškega igrišča primerna in da si mora investitor pridobiti to zemljišče z razlastitvijo.

Vse komunalne naprave si bo investitor sam oskrbel ter MLO v Ljubljani za njihovo napravo ne prevzema nobenih obveznosti.

Razlastitev teh nepremičnin torej zahteva splošna korist, da se izvedejo koristna dela za družbeno-ekonomsko in kulturno povzdigo ter za razvoj ljudstva. Zato je utemeljena po 1. členu temeljnega zakona o razlastitvi.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka da predlog o sprejemu odločbe o razlastitvi navedenih parcel, last Salezijanskega doma v Ljubljani, v korist terenskega pionirskega sveta terena Kodeljevo v Ljubljani, na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ljudski odbornik Pogačar Niko poroča dalje, da se druga odločba, katero je obravnavala Komisija za pravne predpise in organizacijo, nanaša na delno razveljavitev izvršilnega odbora Ljubljana z dne 30. VI. 1950, s katero so bile v korist države in Mestnega ljudskega odbora Ljubljana razlaščene tri parcele, od tega dve parceli last Zlokarnika Joška iz Ljubljane, ob Dolenjski železnici št. 5, in ena parcela last Zlokarnik Bogomila, ki stanuje prav tam.

Ta razlastitev je bila odrejena za izvedbo načrtne izgradnje stanovanjskega naselja na Kodeljevem.

Ker so bile družini Zlokarnika Joškota razlaščene kar tri parcele, od katerih je ostala parcela št. 179/84 doslej še neza-

zidana, je bil dan predlog, da Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane kot upravičeni koristnik razlastitve odstopi od zahteve po razlastitvi omenjene nepremičnine, ker je odpadla potreba, zaradi katere je bila dovoljena razlastitev.

Mestna razlastitvena komisija v Ljubljani bo morala poskrbeti za izbris zemljiškoknjižnih vpisov, ki se nanašajo na to razlastitev, in za vrnitev te razlaščene nepremičnine v posest in last razlaščenca Zlokarnika Jožeta.

Prednjo razlastitev predlagamo z ozirom na obstoječa interna navodila za postopanje glede razlaščenih nepremičnin, po katerih morajo biti razlaščene nepremičnine vsaj v roku 1 leta izkoriščene v namene, za katere je bila razlastitev dovoljena. Ker sta v predmetnem primeru pretekli že 2 leti, odkar je bila razlastitev izvedena, a parcela še do danes ni zazidana, je predlagana umaknitev akta o razlastitvi utemeljena glede na označeno navodilo.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka da predlog v razpravljanje.

M o j š k e r c Janez:

Imam pomisleke, da bi se razlaščene parcele vračale prvotnim lastnikom, kajti če bomo pričeli s to prakso, bomo morali vrniti še veliko zemljišč na področju mesta Ljubljane. Zavedati se je treba, da vzrok, da nismo zidali, ni v naši slabi organizaciji, temveč ker nismo imeli za gradnjo potrebnih sredstev. Za Kodeljevo kakor za Šentvid pa je točno določeno, da se bodo tam gradila nova naselja, brž ko dobimo kredite. Iz tega razloga sem proti predlogu Komisije za pravne predpise in organizacijo, da se razlaščene parcele vrnejo prvotnim lastnikom.

Z omenjenim lastnikom je stanovanjsko poverjenišтво vodilo v letu 1951 ostro borbo glede razlastitve, ker je obhobil vse forume do Predsedstva vlade, in smo uspeli šele na podlagi več izjav o utemeljenosti razlastitve v odločbi navedenih parcel. Parcele naj se načelno ne vračajo lastnikom, temveč dodele interesentom, ki imajo sredstva za gradnjo. Posameznim prvotnim lastnikom bi se sicer mogle vrniti parcele, toda obenem naj se jim postavi rok, v katerem morajo te parcele zazidati.

Na Upravo cest prihajajo dnevno pritožbe posameznikov, da jim je Mestni ljudski odbor dodelil parcele izven mesta na področjih, kjer ni komunikacij, kanalizacije, vodovoda, elektrike itd. Naša skrb je preusmeriti gradnje tako, da bomo gradili izključno le tam,

kjer že obstoje komunikacije. S tem bomo znižali ogromne stroške, vezane z napravo novih komunikacij.

Dr. M o d i c Helij:

Popolnoma se strinjam s predlogom tovariša Mojškerc, da se naj gradi tam, kjer že obstoje komunikacije, vendar moramo vedeti, da imajo omenjena navodila za izvajanje temeljnega zakona o razlastitvi tudi svoj smisel. Namen navodil je, da se razlastitve ne izvajajo za več let naprej, temveč šele takrat, ko je stvar aktualna.

Š e f i c Ludvik:

Tovariš Modic Helij verjetno ni pravilno razumel, kaj je hotel povedati tovariš Mojškerc. Mišljenja sem, da bi bilo nepravilno vračati parcelo lastniku. Ta je imel tri parcele in tudi njegovi sorodniki imajo zemljo in že postavljene hiše za svoje družine, medtem ko so bile zlasti v letih 1947 in 1948 razlaščene parcele delavcem, ki so si s trdimi žulji prihranili denar za to morda edino parcelo, a je ne bodo dobili vrnjene, ker je že zazidana. Taka nasprotja bi tudi na terenu politično in gospodarsko slabo vplivala.

J e l e n c Aleš:

Pojasnil bi rad predmetno odločbo v toliko, kolikor se je o njej razpravljalo na seji Sveta za komunalne zadeve, kjer je bilo sklenjeno, da se predlog izloči. V splošnem sem istega mnenja kot tovariš Mojškerc, da nima smisla vračati parcele, ki so bile razlaščene. Stremeti moramo nasprotno za tem, da si ustvarimo potrebne rezervate. Obenem pa ne smemo dopuščati primerov, ko hočejo lastniki za vsako ceno izsiliti zazidavo parcel in s tem dvigniti njih ceno. Kot primer takega izsiljevanja naj služi obrtnik Šerbec, ki je gradil na svoji parceli stanovanjsko vilo, za katero je dobil gradbeno dovoljenje; brez dovoljenja pa je na nasprotnem delu vrta postavil še weekend hišico. Postavil je ni iz potrebe, kakor je to zatrjeval, ko ga je pri nedovoljeni gradnji zalotila gradbena inšpekcija; temveč zgolj iz špekulativnih namer, da si s tem izsili gradbeno dovoljenje in tako poveča vrednost parcele. Na ta način si torej hočejo lastniki parcel v mestu zavarovati svoj kapital, kakor so to delali pred vojno.

Misel tovariša Sitarja, da se je treba držati strnjenege mestnega naselja in paziti, da ne bomo z malimi hišicami posejali vse nezazidane parcele, je popolnoma pravilna. V mestu je svet dragocen. Z malimi hišicami, katerih gradnja je zelo draga, pa je ta svet le slabo izkoriščen.

Zato predlagam, da se predlog o delni razveljavitvi

Odločbe izvršilnega odbora MLO glede vrnitve razlaščenih parcel ne osvoji. Predlog naj se ponovno prouči in o zadevi poroča na prihodnjem zasedanju.

Dr. M o d i c Helij:

Zanima me, zakaj se nezazidane parcele, ki so po izjavi tovariša Mojškercera obstajale, niso oddale interesentom. Predstavljaj sem si namreč, da ni bilo interesentov in da je stranka sama zahtevala razveljavljenje odločbe.

Glede weekenda, ki se je po izjavi tovariša Jelenca gradil brez gradbenega dovoljenja, sem mnenja, da bi bil moral Mestni ljudski odbor takoj, brž ko je ugotovil neko protipravno delo, nadaljnjo gradnjo prepovedati in preprečiti z upravno izvršbo. Izdati bi semorala odločba o prepovedi gradnje in če bi stranka kljub tej prepovedi zidala dalje, naj bi se objekt porušil na njene stroške. Vtis imam, da nimamo pravega odnosa do strank. Prišlo je v navado, da samo izdajamo razne predpise in konkretne upravne akte, pozabljamo pa na upravno izvršbo teh aktov.

M o j š k e r c Janez odgovarja vprašanju tovariša Modica, zakaj se niso parcele oddajale interesentom. Za parcele je bilo veliko reflektantov, dokler so bili na razpolago krediti za gradnjo malih hišic. Po izidu uredbe, ki pravi, da je potrebno v roku enega leta od izdaje odločbe o ožji lokaciji parcele zazidati, sicer izgubi svojo veljavo, se je število reflektantov občutno zmanjšalo. Brž ko bodo odprti krediti in če bo podaljšan rok zazidljivosti parcel, se bo stanje bistveno spremenilo.

A v š i č Jaka izraža, da gre v predmetni zadevi verjetno za pomoto, zato naj se ponovno prouči in račisti, kako je prišlo do te pomote. Svoj predlog daje na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

P e r n u š Anka prosi za tolmačenje, iz kakšnih razlogov so bili razveljavljeni nekateri odloki, ki jih je na zadnjem zasedanju sprejel Mestni ljudski odbor.

Dr. M o d i c Helij. Ti odloki so bili razveljavljeni, ker so bili nezakoniti in protiustavni. Uvajali so nove davke, takse, pristojbine, trošarine, čeprav so jih hoteli imenovati odškodnine ali uporabnine. Ustava namreč izrecno pravi, da se smejo davki uvesti samo z zakonom, to je s samostojnim splošnim predpisom zvezne ali republiške skupščine po zakonodajnem postopku. Ljudski odbori

ne izdajajo zakonov in zato tudi ne morejo uvajati davkov. Edino zbori volilcev lahko sklenejo krajevni prispevek, ker to določa zakon.

Sicer pa je z zakonitostjo tako, da popolne zakonitosti nikjer ni bilo in je ne bo, najmanj pa si smemo delati iluzije o zakonitosti pri nas. Država lahko sama garantira postopek, po katerem se nezakonitosti odpravljajo, kajti s tem jih uveljavlja tisti, ki jih v lastno korist sme ali jih je v korist splošnosti dolžan uveljavljati. Če storite svojemu bližnjemu nezakonito krivico, pa ta molči, bo ostalo pri nezakonitosti. Pri nas je javno tožilstvo dolžno nadzirati zakonitost v javnem interesu. Če sproži javni tožilec postopek zaradi nezakonega oblastvenega akta, mora višji upravni organ insistirati izvajanje, višji oblastveni organ pa na predlog razveljaviti oblastveni akt nižjega oblastvenega organa. Tako se je zgodilo tudi z našimi odloki. Kot predsednik komisije za formulijske odloke, sem na nezakonitost odloka o mestnih davščinah takoj opozoril tajnika in tudi predsednika MLO in predlagal, da bi se doseglo soglasje javnega tožilca in vlade, ker sem smatral odlok politično in ekonomsko za utemeljen. Vendar tega soglasja vkljub zagotovitlu ni bilo. Iz ekonomskih in političnih razlogov sem tudi glasoval za odlok in ga potem branil pred javnim tožilcem in vlado. Vendar potem, ko je bilo vprašanje zakonitosti postavljeno, ni bilo mogoče reči, da je odlok zakonit.

Da se v bodoče izognemo takim nepravilnostim, smo se na zadnji seji Komisije za pravne predpise in organizacijo dogovorili, da bo komisija v bodoče prevzela skrb, da bo v spornih zadevah sama preje preverila, ali je pri nezakonitih predlogih dosežen pristanek čuvarjev zakonitosti. Težava pa je, ker dobi imenovana komisija predloge zelo pozno. Tako smo današnje odloke pregledali šele danes opoldne. Od Mestnega ljudskega odbora sem jih sicer prejel že v petek, vendar nisem utegnil preje sklicati komisije.

S i t a r Franc stavi vprašanje, in sicer:

- 1) ali ni odlok propadel zaradi slabe utemeljitve,
- 2) kako da MLO nima pravice sprejemati take odloke, ko je vendar vedno bila trošarina na vino in taksa na pse, in
- 3) v čem naj bo potem zakonodajna oblast ljudskih odborov.

P l e v n i k Jože

Resnica je, kot pravi tov. Helij Modic, da dobiva komisija za predloge nekatere predloge sklepov in odlokov, ki jih mi sprejemamo na naših sejah, prepozno. Mislim pa, da je ta komisija dolžna proučiti vse predloge; če so ji pa bili dani prepozno v proučitev, jih

naj ne predlaga naši seji v formalno potrditev, temveč jih odloži vse dotlej, dokler ne bodo proučeni in preverjeni, in šele tedaj obrazloži in predlaga na zasedanju.

Ko smo n.pr. sprejemali odlok obvezne postrežnine v državnih gostinskih podjetjih, sem opozoril, da je sprejem tega odloka verjetno preuranjen in v nasprotju z veljavnim plačnim sistemom, ki se je uvedel z Uredbo o razporeditvi sklada za plače, ter da je način prejemanja tega odloka v nasprotju z demokratičnim principom in prakso, ki smo je vajeni pri sprejemanju takšnih in sličnih uredb po zvezni vladi. Predlagal sem, da se predlog prediskutira s prizadetimi delovnimi kolektivi in sindikati. Ta predlog je bil zavržen in odlok sprejet s tem, da se bo zadeva naknadno prediskutirala s prizadetimi. Slabost moje diskusije je bila, da stvari nisem poglobljeje poznal s strokovne strani in da nisem imel priložnosti o tem razpravljati s strokovnjaki. Vendar pa so se moja predvidevanja uresničila in so delovni kolektivi gostinskih podjetij ta odlok v celoti zavržili. Neprijetna je bila tudi ugotovitev, da sem imel med diskusijo z delovnimi kolektivi o tem odloku občutek, da so bili nekateri člani ljudskega odbora prepričani, da osebno nimam negativno diskusije o njem in sem nekako odgovoren za njegov uspeh. Takrat sem se oglasil v diskusiji zato, ker sem kot član Republiškega sveta sindikatov Slovenije pač imel priliko spoznati se z našimi plačilnimi sistemi in principi nagrajevanja za delo in sem predvideval, da s tem odlokom nekaj ne bo v redu v tem pogledu. Z gostinskim sindikatom pa nimam nobene neposredne zveze v svojem delu.

Naše načelo naj bo, da komisija za pravne predpise vse predložene predloge točno prouči in nam jih na zasedanju obrazloži in predlaga. Pri tem pa naj se poslužuje tudi mnenj in predlogov prizadetih in nam jih tudi pojasni. To bo rodilo bolj koristne rezultate kot pa formalno in na hitro sprejemanje odlokov, kar bo v bodoče preprečilo nepotrebno razburjanje in tudi naša diskusija bo bolj demokratična. Mi pa se bomo izognili neprijetnemu občutku, da smo sprejemali sklepe, ki so nezakoniti; ni ravno častno za nas, da moramo čitati v časopisu, da nam Prezidij LR Slovenije razveljavlja naše odloke kot nezakonite.

S i t a r France:

Nerazumljivo mi je, kako je prišlo do zavrnitve odloka o uvedbi mestne takse na pse in zakaj Mestni ljudski odbor nima pravice, da pobira to takso, saj ima vendar tudi stroške, kakor vodenje evidence psov, izvedbo raznih kontumacov, izdatke za konjače in čiščenje nesnage po parkih itd. Mislim, da je bil odlok zavržen le zato, ker je bil premalo utemeljen.

Dr. M o d i c Helij:

V predmetni stvari ne gre za obrazložitev ali utemeljitev. Korištnost teh odlokov je evidentna. Jaz pa sem glasoval in branil te odloke, ker mislim, da je prav, če pijanci in veseljaki nosijo stroške zato, da bodo imeli otroci peceni in zdrave mleko, da se zgradi centralna mlekarna, da nam ne propade brezplačna nabava strojev od Unicefa za higiensko predelavo mleka, da se izvedejo za zdravje Ljubljane nujna komunalna dela.

MLO nima pravice uvajati nove davščine zato, ker mu te pravice nihče ni dal; nasprotno je ta pravica z ustavo in zakoni ljudskim odborom izrecno odvzeta.

O zakonodajni oblasti ljudskih odborov govorimo samo v prenesenem pomenu besede. Vsi dobro veste, da nismo tu sprejeli še nobenega zakona. Pač pa ljudski odbori kot organi oblasti sprejemajo za svoje področje samostojne predpise, odloke, ki niso izdani zaradi izvršitve kakega višjega predpisa ali na podlagi konkretnega pooblastila, kar velja n.pr. za uredbe vlade.

Končno naj povem v tolažbo, da se tako godi tudi drugim ljudskim odborom, ki iščejo sredstva za izvrševanje svojih nalog. Tako n.pr. so nekateri okrajni ljudski odbori predpisali veselični davek za kritje potreb socialnega skrbstva, a so jim bili ti odloki prav tako po Prezidiju razveljavljeni kot našemu MLO.

J e l e n c Aleš:

Zanima me samo to, s kakimi sredstvi bomo nadoknadili ta izpad, kajti na račun predvidenih mestnih pristojbin in taks smo v okviru Mestnega odbora že veliko delali in gradili.

Ljudski odbornik dr. Ravnikar Tone predlaga sprejem odločbe o spojitvi ekonomije Jelšingrad z Domom starih in onemoglih Jelšingrad in razglasitev Doma Jelšingrad za ustanovo s samostojnim financiranjem.

Svoj predlog utemeljuje:

Dom starih in onemoglih Jelšingrad je bil z ostalimi domovi za stare in onemogle MLO ustanovljen po dodelitvi gradu v Šmarju pri Jelšah (odločba PV LRS št. S 113 - 134 - 48 od 25. II. 1948) in zemlje (od komisije za agrarno reformo z dne 22. III. 1949) za potrebe MLO Ljubljana.

Verjetno je bila takrat izdana ustanovna odločba o ustanovitvi doma starih in onemoglih, vendar je v arhivih oddelka in tajništva ni dobiti. Znano pa je, da sta prvotno tako Dom starih in onemoglih Jelšingrad in sedanja ekonomija Jelšingrad tvorili eno ustanovo

MLO in da se je ločitev izvedla šele pozneje in še ta le interno.

Ministrstvo za finance LR Slovenije je namreč z navodili predpisalo ločitev ekonomij od raznih poročalnih ustanov iz razloga, da ne bi mnoge pasivne ekonomije bile v breme proračunskim ustanovam. Zato je bila izvedena tudi ločitev doma Jelšingrad in ekonomije Jelšingrad, čeprav v tem primeru splošni razlog izvajanih ločitev ni bil utemeljen, ker je bila ekonomija Jelšingrad povsem aktivna.

Poleg tega obstoje znatni razlogi za zopetno združitve: zemlja ekonomije obkroža dom starih in onemoglih in je naravna sestavina gradu, predvsem doma starih in onemoglih. Njeni pridelki skoraj izključno zalagajo dom; proda se le kak vagon krompirja in kak presežek povrtnine (s sprejemom predlagane odločbe pa bo tudi ta izkupiček dohodek doma). Že ob ustanovitvi domov starih in onemoglih se je postavljalo kot pozitivno, da se stari in onemogli, a za delo delno sposobni po možnosti zaposlijo in je torej obdelovanje "svoje" zemlje iz ekonomskih in vzgojnih ozirov idealna rešitev. Tudi je mnogo primerneje, da z delovno silo starih razpolaga en upravnik in ne dva.

OLO Poljčane je večkrat poskušal pridobiti zase to zemljo za potrebe "okraja", pa je ob prikazanih dejstvih zmeraj spoznal upravičenost potrebe doma po svoji zemlji.

V nadaljnjem razvoju moramo računati, da bodo verjetno tudi domovi starih in onemoglih postavljeni na gospodarsko podlage in bo morda upravni odbor dajal le občasne manjše dotacije. Sedanji proračun potrjuje to domnevo. Dohodki ekonomije, ki služi skoraj izključno potrebam doma, bodo morali kriti vsaj delno potrebe doma, ki je sedaj proračunska ustanova MLO.

Ker obstoje vsi pogoji za tako samostojno finansiranje doma in ekonomije, ki sta in bosta v bodoče eno gospodarstvo, je predlagana spojitev in razglasitev za ustanovo s samostojnim finansiranjem upravičena in utemeljena.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka da predlog o spojitvi ekonomije Jelšingrad in Doma starih in onemoglih Jelšingrad ter razglasitev Doma Jelšingrad za ustanovo s samostojnim finansiranjem na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Tovariš Gorjanc Joško, predsednik Mestnega ljudskega odbora, prevzame predsedovanje seje Mestnega ljudskega odbora.

Ljudski odbornik Š t e f a n Edi poreča, da predlaga svet za gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora sprejem odločbe o ustanovitvi proračunske ustanove "Uprava tržišč MLO Ljubljana", ki se glasi:

1.

Ustanovi se mestna proračunska ustanova s samostojnim financiranjem "Uprava tržišč MLO Ljubljana" s sedežem v Ljubljani.

2.

Delovno področje in naloge Uprave tržišč MLO Ljubljana so zlasti naslednje:

- a) neposredno upravljanje vseh trgov in sejmišč v Ljubljani kakor tudi njihovih naprav;
- b) skrb za postavljanje, urejevanje in vzdrževanje trgov, sejmišč in njih naprav v Ljubljani;
- c) skrb za izvajanje odloka MLO glavnega mesta Ljubljana o tržnem in sejmskem redu ter ostalih predpisov za vzdrževanje reda na trgih in sejmiščih, zlasti za pravilen promet z blagom in za vzdrževanje snage ter upoštevanje higienskih pogojev po predpisih o nadzorstvu nad življenjskimi potrebščinami;
- č) sestavljanje proračuna svojih dohodkov in izdatkov, njegovo izvajanje, zlasti pa izterjava tržnih in sejmskih pristojbin;
- d) skrb za vzgojo in usposabljanje potrebnih strokovnih moči;
- e) skrb za evidenco blaga na trgih in sejmiščih;
- f) razpravljanje in reševanje oziroma predlaganje v pristojno rešitev vseh vprašanj, ki se tičejo izboljšanja trgov in sejmišč ter prometa na njih.

3.

Upravi tržišč MLO Ljubljana se dodeljujejo v upravo naslednja osnovna sredstva:

- a) vse naprave na centralnem trgu v Ljubljani, Vodnikov trg, ki so v zidanih arkadah, v katerih so nameščene mesarnice, ribarnica in prodajalnice sadja in zelenjave, dalje klopi za prodajalce na odprtem tržnem prostoru, kontrolna (avtomatska) 5 kg tehtnica "Berkei", pet decimalnih tehtnic za težo do 100 kg, ki se izposojujejo prodajalcem, lesene naprave za čuvanje in hranjenje dvokoles ter naprave za ozvočenje trga;
 - b) lesene naprave na tržnicah Vič, Šiška in Bežigrad, obstoječe iz 8 lesenih barak ter klopi za prodajo zelenjave;
 - c) živinsko sejmišče pri Mestni klavnici s postavljenjo barako za veterinarje in organa za izstavljanje živinskih potnih listov.
- Vrednost osnovnih sredstev se ugotovi po seznamu naknadno.

4.

Uprava tržišč MLO Ljubljana je pravna oseba.

5.

Ustanovo upravljata:

- 1) celotni kolektiv kot kolektivni organ upravljanja in
- 2) upravnik, ki ga imenuje MLO.

Kolektivni organ upravljanja je pristojen zlasti za sprejetje pravil ustanove, za predlaganje proračuna dohodkov in izdatkov, za sklepanje o upravi ustanove in za predlaganje zaključnega računa.

Upravnik vodi neposredno poslovanje ustanove in je odgovoren za izvršitev proračuna dohodkov in izdatkov.

6.

Pravice in dolžnosti organov uprave kakor tudi podrobno organizacijo, naloge in način poslovanja ustanove urejajo pravila ustanove, ki jih je treba predložiti Mestnemu ljudskemu odboru v potrditev.

7.

Plače delavcev in uslužbencev Uprave tržišč MLO Ljubljana se določajo po predpisih temeljne uredbe o nazivih in plačah državnih organov.

8.

Uprava tržišč MLO Ljubljana ima naslednja sklada:

- 1) sklad za lastne investicije in
- 2) sklad za nagrajevanje delavcev in uslužbencev.

Sredstva teh skladov se ustvarjajo iz presežkov lastnih dohodkov ustanove.

Pristojni gospodarsko upravni organ določi ustanovi za vsako leto odstotek presežka dohodkov, ki se vloži v sklad. Pritem pa ta odstotek ne sme presegati 20 % presežka dohodkov, če gre za vnos v sklad za nagrajevanje delavcev in uslužbencev oziroma 40 % za vnos v sklad za lastne investicije. V onobenem primeru pa ustanova za svoja sklada ne more prejeti nad 60 % presežka lastnih dohodkov.

Presežek dohodkov se praviloma ugotovi ob koncu vsakega leta na podlagi zaključnega računa.

9.

Ustanova vodi evidenco o dohodkih in izdatkih po svojem proračunu, tako da je zagotovljen pregled ostvarjenih dohodkov in angažiranih ter izvršenih izdatkov po klasifikaciji, ki je predvidena v

proračunu.

10.

Določene naloge svojega delovnega področja opravlja uprava tržišč po navodilih in nadzorstvu Sveta za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljana.

11.

Odločba stopi takoj v veljavo, upravljati pa se prične s 1. januarjem 1952.

K o v a č i č Leo

Vidimo, da prihajajo odločbe za ustanavljanje proračunskih ustanov zelo kasno v razpravo na zasedanje. V proračunu se namreč že določene postavke za posamezne proračunske ustanove.

Podpredsednik Mestnega ljudskega odbora Gorjanc Joško da predlog o ustanovitvi proračunske ustanove Uprava tržišč MLO Ljubljana na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ljudski odbornik Š t e f a n Edi predlaga še sprejem odločbe o začasnem prenosu gostilne in kopaljšča Ježica na Turistično društvo Ljubljana; predlog se glasi:

1.

Gostilna in kopaljšče Ježica se z vsemi osnovnimi sredstvi kot obrat gostinskega podjetja Gostinstvo RLO II v likvidaciji izroči v uporabo Turističnemu društvu Ljubljana.

2.

S turističnim društvom Ljubljana se naj sklene pogodba o začasnem prenosu delov osnovnih sredstev gostinskega podjetja Gostinstvo RLO II v likvidaciji ter z njo uredi vsa medsebojna razmerja. Pri tem naj se predvidi, da bo Turistično društvo Ljubljana prevzeta osnovna sredstva ne samo skrbno vzdrževalo, temveč tudi na svoje stroške izvedlo obsežnejša popravila. Podnajem mora biti pogodbene izključen.

3.

Izročitev in svoječasna vrnitev obrata gostilna in kopaljšče Ježica se morata izvršiti komisijško ob navzočnosti obeh strank.

Za uporabo gostilne in kopališča Ježica se Turističnemu društvu Ljubljana ne določi najemnina oziroma uporabnina.

Š t e f a n Edi predlaga nadalje ustanovitev državnega obrtnega obrata pod vodstvom Šefica Vinka in Žontarja Alojzija, državnih obrtnih mojstrov v Ljubljani.

Ustanovi se nov državni obrtni obrat, ki bo posloval pod firme "Modna krojačnica za moška in ženska oblačila Šefic Vinke in Žontar Alojzij, državna obrtna mojstra v Ljubljani".

Sedež obrata: Ljubljana, Župančičeva ul. 8.

Podjetju se dodeljujejo osnovna sredstva v knjižni vrednosti 326 223 dinarjev na ta način, da prevzame obrat osnovna sredstva državnega obrtnega obrata "Mavrič Edo, državni obrtni mojster krojaške stroke", ki je bil ukinjen z odločbo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana, preds. št. 124/52 z dne 2. aprila 1952.

Predmet poslovanja novega podjetja bo izdelovanje vseh vrst moških in ženskih oblačil po meri.

Gospodarsko upravni organ podjetja bo oddelek za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljana.

Dalje predlaga tovariš Štefan Edi odpravo odločb o ustanovitvi obrtnih obratov "Državni obrtni mojster Šefic Vinke" in "Državni obrtni mojster Žontar Alojzij" ter utemeljuje:

Ker se je opustila namera, da bi pričela z ločenim, samostojnim gospodarskim poslovanjem državna obrtna mojstra Šefic Vinke in Žontar Alojzij, je treba odpraviti:

1. Odločbo o ustanovitvi državnega obrtnega obrata: Državni obrtni mojster Šefic Vinke, krojač za moške obleke (preds. št. 126/52 z dne 2. aprila 1952), ki je bila izdana po sklepu plenuma Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana na X. rednem zasedanju,

2. odločbe o ustanovitvi državnega obrtnega obrata: Državni obrtni mojster Žontar Alojzij, krojač za ženske obleke (preds. št. 125/52 z dne 2. aprila 1952), ki je bila izdana po sklepu plenuma Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana na X. rednem zasedanju.

Podpredsednik Mestnega ljudskega odbora Gorjanc Joško, da predloaga:

- a) o ustanovitvi državnega obrtnega obrata pod vodstvom Šefica Vinka in Žontarja Alojzija, državnih obrtnih mojstrov v Ljubljani in
- b) o odpravi odločb o ustanovitvi državnih obratov:

"Državni obrtni mojster Šefic Vinko" in "Državni obrtni mojster Žon-
tar Alojzij", na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ljudski odbornik Štefan Edi predlaga nadalje ustanovitev
državnega obrtnega obrata "Slaščica šport", in sicer:

1.

Ustanovi se državni obrtni obrat za izdelovanje in prodajo
slaščičarskih izdelkov.

Obrat bo posloval pod firmo "Slaščica šport Ljubljana".

Sedež obrata je v Ljubljani.

2.

Podjetju se dodeljujejo osnovna sredstva v vrednosti
124 000.- din. Popis osnovnih sredstev se priključuje tej odločbi
kot njen sestavni del.

Osnovna sredstva se dodelijo na ta način, da prevzame no-
vo ustanovljeni obrat določene premoženjske predmete iz ukinjenega
podjetja "Gostinstvo RLO I.", ki je v likvidaciji.

3.

Predmet poslovanja podjetja bo izdelovanje in prodaja vseh
vrst slaščičarskih izdelkov.

4.

Gospodarsko upravni organ podjetja bo oddelek za gospodar-
stvo MLO glavnega mesta Ljubljana.

Podpredsednik Mestnega ljudskega odbora Gorjanc Joško da
predlog o ustanovitvi državnega obrtnega obrata "Slaščica šport"
v razpravljanje.

Ing. T e p i n a Marijan protesira proti firmi "Slaščica
šport" in predlaga, da se naziv firme spremeni. Ker je Mestni ljud-
ski odbor preširok krog za razpravljanje o tem predmetu, predlaga,
da se za določitev nove firme imenuje komisija.

Š t e f a n Edi predlaga, da se ustanovi predlagana komi-
sija, katera naj pregleda vse naslove naših podjetij. V to komisijo
predlaga tovariša Niklaviča Zvoneta in šefa obrata, o katerem se
razpravlja.

Mestni ljudski odbor izvoli v to komisijo še tovariša

Štefana Edija.

Podpredsednik Mestnega ljudskega odbora Gorjanc Joško da predlog o imenovanju tročlanske komisije za pregled nazivov na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

VII. POROČILO O OSNOVAH REGULACIJSKEGA NAČRTA MESTA LJUBLJANA

Poročilo poda ljudski odbornik ing. arh. Bežek Nikolaj:

Večji gradbeni in regulacijski podvigi zadnjega časa v Ljubljani ter vsakdanje težave in nedostatki v zvezi z ureditvijo mesta naj bodo povod, da vam spregovorim o delu, ki ga opravlja Urad za regulacijo že več let.

Tu je razstavljen del načrtov; zato izrabljam priložnost in vas vabim, da preživite z menoj trenutek v bodoči Ljubljani.

Obstoječe mesto kaže tendenco nekontroliranega širjenja in sliko kaotičnosti.

Načrt pa predstavlja logično rast mesta na osnovi decentralizacije. Pri tej ureditvi si predstavljamo, da je mesto razdeljeno na manjše stanoanjske enote, ki imajo svoj najosnovnejši center, svoj otroški vrtec, trgovino itd. Več teh manjših enot je združenih v večjo stanovanjsko enoto, kateri pripada center višje stopnje. Več teh enot pa tvori celotno mesto s pripadajočimi ustanovami in ureditvami za njegovo potrebo. Vse te stanovanjske enote so med seboj preprežene z zelenimi pasovi. Kakšen pomen ima, da delimo mesto na tak način? S tako delitvijo opuščamo amorfno posameznih delov mesta. Če danes gledamo, vidimo predele mesta, ki so popolnoma zapuščeni in neurejeni. S tako delitvijo dajemo vsaki enoti svoj poudarek in njej pripadajočo važnost in še več. To ni več samostojnost vrtnih naselij, to je organizirana urejenost vsega mesta. Drugo pa je, da ustvarimo človeku pravilne razdalje od njegovega delovnega mesta do stanovanja in do prostora za njegovo fizično in psihično razvedrilo.

Zeleni pasovi imajo tudi svoj pomen. V zelenih pasovih imamo možnost razmestiti tiste zgradbe, ki pripadajo tem stanovanjskim enotam. Ti pasovi služijo človeku za aktivno in pasivno rekreacijo: za otroška igrišča, fizikalne naprave, sprehajališča. Ti pasovi povezujejo med seboj večje zelene komplekse mesta in tako je dana možnost ustvariti posebno "zeleno cirkulacijo v mestu". Zelene površine pa niso brez pomena tudi iz strateškega ozira. Meste moramo graditi z drevjem, livadami in parki, kakor ga gradimo z opoko, betonom in steklom.

ki temelji na silni moči prirodne privlačnosti, kot so Režnik, Grad in Golovec. Ustvarjamo novo podobo mestnega centra, cityja, katero intenziviramo z zelenimi pasovi: preko Nunskega vrta do Kongresnega trga, od Tivolija preko Ajdovščine do Titove ceste in ob tržaški železnici.

V našem središču, cityju, imamo še veliko zgradb, ki v centru niso potrebne niti ne spadajo vanj. Na račun teh zgradb moramo pridobiti površine za nove poslovne in kulturne zgradbe, ki morajo biti v centru mesta (bodoča Opera, dom kulture, koncertna dvorana, nove trgovine, zaprte kopališče itd.) Tako bo v Ljubljani že v bližnji bodočnosti namesto zelo slabih, neekonomskih stanovanjskih zgradb zrasla ob Titovi ulici poslovno-stanovanjska zgradba Gradisa. Bodoči center naj bo povsem sodobno urejen in naj ima čim več prostora za potrebe razvijajočega se meternega prometa. Prvi korak v tej smeri je bila ureditev Ajdovščine.

Za promet odpiramo Keleldvorsko ulico. V gradnji je predor Vašnjakove in Parmove ulice, ki bo razbremenil predvsem Titeve cesto.

Še nekoliko o gradnji mesta in arhitekturi. Mesto se predstavlja človeku v prvi vrsti kot prostor in podoba. V človeški družbi ni ničesar, kar bi bilo po učinku tako važne kot podoba - rast mesta, ki je bilo nekeč zasnovano za mnoge generacij. Tako mesto lahko stalno razveseljuje prebivalce in obiskovalce ali pa jih pušča indiferentne, to je, mesto daje zgled potrebe, smisla in lepote. Te dvoje je najvažnejša vrednost mesta. Kaj hočemo s tem povedati? Neki graditelj mesta je dejal, da z materialom hiš ustvarjamo prostor. Mi smo navajeni ulic, ki se ozki, na obeh straneh zazidani koridorji. Naš namen je, da napravimo ulice prostorne, to je z odmiki, s parkovnimi presledki ali z izmenjajočim načinom gradnje. Večkrat se razpravlja o tipiziranju gradnje, t.j. da so zgradbe enake. Tipizacija stanovanjskih zgradb ni ovira za dosego prostorske igre, ker spadajo semkaj tudi razne javne zgradbe in zgradbe s posebnim namenom, ki morejo skupaj z njimi dati sliko raznolikosti in poudarka. Mesto naj ne bo karakteristično po svojih častitljivih palačah, temveč naj bo predvsem mesto človeških bivališč, ki se v udobnem in zdravem okolju.

Vsi poznamo stare Ljubljane, ki je občudujemo kot umetniško celoto. Občudujemo razne fasade itd., vendar moramo vedeti, da teh predelev niso zgradili hkrati, temveč v različnih razdobjih, ko so se uveljavljali različni slogi in vendar danes občudujemo skladnost in lepoto celote. Zato je važno, da arhitekt gradi svoje delo in upeševa okolice.

Kadar snujemo načrt nekega mesta, je eden izmed najbolj važnih problemov, da si ustvarimo program mesta, to je, kako veliko bo to mesto in kaj naj bo iz njega. Za rešitev tega problema nam služi teorija o koncentraciji prebivalstva v mestih, ki zavisi v glavnem od razvoja industrije. V bivši Jugoslaviji so bila razmerja med koncentracijo v mestu in na deželi zelo neugodna, in to 17 % : 83 %. Z uvajanjem industrije se je pri nas to razmerje že nekaj izboljšalo. Če pogledamo druge industrijske države, vidimo, da je v Angliji do 80 % prebivalstva koncentriranega v mestih. V Ljubljani se bo razvila industrija in ta mora dobiti svoj vpliv na njen razvoj. Zato predvidevamo, da se bo percent koncentracije od 20 dvignil na 40, to je, prebivalstvo se bo dvignilo do določenega števila, s katerim računamo pri zasnovi mesta. Važen je nadalje tudi moment, da je Ljubljana tranzitna točka, kjer se križajo ceste in železnice. Ljubljana je dalje središče kulturnega, upravnega in političnega življenja.

Ti trije momenti nam dajo možnost približnega računa, koliko se bo Ljubljana v bodočnosti povečala. Če pri tem upoštevamo, da na en ha z nekim določenim načinom zazidave lahko stanuje določeno število prebivalcev, lahko določimo obseg oziroma velikost mesta.

Govoril sem že, kako urejemo način zazidave. Razmerje med površino in številom prebivalcev imenujemo gostoto. Ta gostota dosega 70 do 80 prebivalcev na ha, kot na Mirju ali na Kodeljevem; naš center pa dosega do 600 prebivalcev na ha. To gostoto lahko variramo z različnimi zgradbami, n.pr. s točkastimi hišami, s katerimi povečujemo gostoto in zmanjšujemo zazidano površino.

Še nekaj o racionalnosti. Mnogo se je že govorilo o nekontroliranem razširjanju mesta. To je posledica krize kmetskega prebivalstva v bivši Jugoslaviji, ki je na ta način reševalo svoj obstoj, to je s parcelacijo plodne zemlje. Na teh parcelah so se dvigale manjše stanovanjske hiše izven mesta. Zato se je mesto širilo v nedogled, nenačrtno. Nenačrtna zazidava je povzročila veliko nevšečnosti. Komunalne naprave namreč niso mogle dohajati teh divjih naselij in ni bilo možno tem ljudem, ki so gradili pod zelo težkimi okoliščinami, nuditi komunalnih naprav. Omenim naj, da je namen sveta za komunalne zadeve v bližnji bodočnosti, da usmeri vse večje investitorje na organizirano gradnjo individualnih stanovanjskih hiš in na gradnjo v mestu samem, kjer je še veliko nezazidanih parcel. S tem se ne obremenjuje fond za napravo komunalnih naprav.

Pri gradnji ne smemo gledati na trenutni ekonomski efekt, temveč tudi na to, kako se bo mesto razvijalo v bodočnosti. Tako so n.pr. gradili vodovod že pred 70 leti, a je bil vendar ekonomsko zelo pravilno zgrajen.

Kako asaniramo mesto? Tu sta dva načina, in sicer prvi, kirurški, če so finančne možnosti velike. Sem spada gradnja predora pod Gradom in moderna zgradba Gradisa. Drugi način pa je postopno izboljšanje komunalnih naprav, odprava nečistoče, postopno ozelenjevanje tal.

Glede rušitev pojasnujem, da so mnogi mnenja, da je bolje, če ne obstoje predeli, ki so v higienskem in moralnem oziru zanemarjeni. Važna pa je tudi valorizacija zemljišč, da je namreč potrebno zemljišče ekonomsko izrabit.

Glede realizacije pripominjam, da je treba v mestu graditi postopno. Ni pravilno, če gradimo zdaj tu zdaj tam, če ostajajo dela na pol pričeta in nedokončana. Graditi je treba tudi na tak način, da se na gradbišču najprej napravijo poti, spelje vodovod in napelje elektrika in šele nato prične z gradnjo, a ne tako, kot smo gradili mestno kolonijo v Zg. Šiški, ki še danes ni dokončno urejena.

Iz načrta je razvidno, da se bo Ljubljana širila proti severu, kjer so suha tla, globoko talna voda, gramoz, dobra nosilnost in lep razgled. Proti jugu se Ljubljana predvidoma ne bo širila, ker je tu naravna zapreka barje.

Mesto razdelimo v cone. To se pravi, da podelimo funkciji vsake cone ustrezne površine. Tako tvori center, kjer so nameščeni upravni, poslovni in kulturno-znanstveni prostori, glavo mesta. Pljuča predstavljajo parki, promenade in prostori za fizkulturo. Mesto ima tudi svoj prester za trgovine in skladišča, prostore za stanovanja, prestore za delo, industrijo in obrt ter žile, to so ceste.

Čisto na kratko o ljubljanskem železniškem vozlu. V načrtu je predvidena poglobitev z namenom, da dosežemo neprekinjeni razvoj mesta proti severu. Potniška postaja ostane v centru, ker je to ekonomske najbolj ugodno, saj je polmeru 15 minut možno doseči postajo peš, s čimer se zmanjša silna obremenitev mestnih prometnih sredstev.

Ostale trase, ki se bodo poglobile, se najkrajše, v mesto že vrasle in ne bo belečih operacij, Ljubljanski železniški vozni je z vidika železniškega funkcioniranja dobro rešen za vse proge.

Tramvaj predstavlja velike investicije, a tudi velike zmogljivost in stabilnost. Vzdrževalni stroški so majhni. Zlasti prihaja v poštev tam, kjer je velika prometna koncentracija ožjega dela mesta.

Trolejbus in avtobusi zahtevajo večje vzdrževalne stroške, ne zmorejo pa one kapacitete kot tramvaj. Potreben gospodarski račun, ki je v delu, bo pokazal dokončno rešitev.

Še nekaj o industriji. Danes se namešča industrija po načelu decentralizacije in dekoncentracije. Omenil sem že, da predstavlja

razvoj industrije glavni faktor za razvoj mesta. Industrija je svojo obliko delno spremenila. Preje je povzročila dim in ropot. Vsi imamo še pred očmi industrijske predele in njih sliko. Danes je industrija v mestu lahko na električni pogon in daje večje možnosti za urejevanje mesta, poleg tega pa ji nudimo modernejša prometna sredstva. Iz tega razvidimo, da je danes možno industrijo nameščati bolj pravilno in sproščeno kot preje. Po načrtu bo n.pr. pivovarna Union lahko ostala, če nadomesti parni pogon z električno energijo. Tak način reševanja se je že izvršil s tem, da obratuje v bivši Polakovi tovarni na Sv. Petra nasipu finomehanična industrija.

V Ljubljani predvidevamo fino industrijo zaradi tranzitnosti mesta in kvalificiranega delavstva, ki ima tu vse možnosti razvoja.

Nekaj industrije pa bo potrebno premestiti na drugo mesto, ko bodo za to dane možnosti, tako n.pr. elektrarno in mestno plinarno. Na teh mestih pa bomo pridobili prostor za postavitev objektov, ki bodo na tem mestu primernejši.

Razširitev univerze je predvidena proti jugu, in to iz dveh razlogov: prvič, da obdržimo kontinuiteto med obstoječimi univerzitetnimi zgradbami, in drugič, ker je ta predel najbolj blizu samemu centru, bližina študentov pa vedno ugodno vpliva na življenje v središču mesta.

Lokacija bolnice dokončno še ni rešena. V sodobnem urbanizmu sta danes važna dva faktorja: disciplina in kvaliteta izvedbe. Zato ne bo težka odločitev končne lokacije, ki bo določena v sporazumu z zdravstvenimi delavci.

Še nekaj o rezervatih. Veliko predvidenih zelenih površin nam predstavlja rezervat za elastičnost gradnje mesta. Namenjene so, da si z njimi omogočimo razvoj intenzivne hortikulture, da si z njimi zagotovimo možnost izvedbe elementov za glavne prometne ceste, možnost korekcije gostote in nemoten ekonomski razvoj mesta.

Ureditev prometa je urejena po principu diferenciacije prometa: glavne prometne ceste, stanovanjske ceste in stanovanjske poti. Glavne prometne ceste so po svojem specialnem značaju poslovne, trgovske, izpadne, vpadne, zvezne ceste med posameznimi deli mest (tako predor pod Gradom), obodne (Večna pot) in razbremenilne ceste (Prešernova, Vošnjakova, Parmova). Vse te ceste morajo po širini in obdelavi ustrezati potrebam.

Naša sredstva so omejena, toda če jih bomo uporabljali enpstavno s pametjo in dobrim občutkom, bo iz zasnovanega koncepta zraslo mesto zdravja, udobnosti in lepote - mesto socializma.

Podpredsednik Mestnega ljudskega odbora Gorjanc Joško

da poročilo o osnovah regulacijskega načrta mesta Ljubljana v razpravljanje.

V r h u n c Viljem predlaga, da se poročilo o osnovah regulacijskega načrta mesta Ljubljana prenese tudi na naše volilce na terenih.

S tem je bil dnevni red izčrpan in podpredsednik Mestnega ljudskega odbora zaključi sejo ob 22. uri.

Vodja zapisnika:
Pogačar Niko l.r.

Predsednik:
Avšič Jaka l.r.

Overovatelj zapisnika:

1. dr. Letonja Emilija l.r.

2. Vrhovc Stane l.r.